

Arrestnummer <i>C 1 1013 / 2019</i>
Repertoriumnummer <i>2019/ 2913</i>
Datum van uitspraak 18 oktober 2019
Notitienummer griffie 2018/NT/674 - - -
Notitienummer parket-generaal

ERO JUSTITIA

Beroep

door

ad. *571104 wjt*

u.d. 57110124

u.d. 57110124

Hof van beroep *verworpen op* Gent *17/11/2020*

Arrest

tiende kamer
correctionele zaken

Aangeboden op 24 OKT. 2019
Niet te registreren

COVER 01-00001493406-0001-0049-01-01-1

Not.nr. GE.63.H5.100038/11

In de zaak van het OPENBAAR MINISTERIE

tegen

1. nr. *1184* (ON
met maatschappelijke zetel,
- beklagde -

2. nr. (...) (niet in de zaak voor het hof)

3. nr. *1185* (RRN
geboren te op
zonder gekend beroep,
wonende te
- beklagde -

4. nr. *1186* (RRN
geboren te op
zaakvoerder,
wonende te
- beklagde -

verdacht van:

A.

De eerste, de tweede, de derde en de vierde

Om het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden,

opzettelijk, in strijd met de wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning, rechtstreeks of onrechtstreeks, stoffen, micro-organismen, geluid en andere trillingen of stralingen in of op water, bodem of atmosfeer te hebben ingebracht of te hebben verspreid,

PAGE 01-00001493406-0002-0049-01-01-4

met name in strijd met artikel 22, lid 1 van het Decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en artikel 43 §1 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaamse Reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I), door als exploitant van een inrichting de exploitatievoorwaarden niet te hebben nageleefd,

meer bepaald: als exploitant van een inrichting klasse 1, namelijk een veeteeltbedrijf en inrichting voor CO-vergisting met nageschakelde verwerking van de digestaat,

I. de hieronder vermelde artikelen van het Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II), nl.

1. Artikel 4.1.2.1. en artikel 4.1.3.2.

Artikel 4.1.2.1.

§1. De exploitant moet als normaal zorgvuldig persoon steeds de beste beschikbare technieken toepassen ter bescherming van mens en milieu, en dit zowel bij de keuze van behandelingsmethodes op het niveau van de emissies, als bij de keuze van bronbeperkende maatregelen (aangepaste productietechnieken en -methoden, grondstoffenbeheersing, (energie) en dergelijke meer). (...)

Artikel 4.1.3.2.

Met behoud van de toepassing van artikel 4.1.2.1. treft de exploitant als normaal zorgvuldig persoon alle nodige maatregelen om de buurt niet te hinderen door geur, rook, stof, geluid, trillingen, niet-ioniserende stralingen, licht en dergelijke meer.

a) Met betrekking tot de geurhinder (OK 1 t.e.m. OK 8)

meer bepaald: niet alle nodige maatregelen te hebben getroffen en niet de best beschikbare technieken te hebben toegepast waardoor onaanvaardbare geurhinder werd veroorzaakt, onder meer:

- door te hebben geëxploiteerd zonder te beschikken over een systeem voor afzuiging en behandeling van de ventilatielucht in de loodsen waar de OBA worden opgeslagen, waar de menging van de grondstoffen gebeurt en waar de scheiding van het digestaat gebeurt (OK 2),
- door het vrijkomen van gassen die ontstaan in de lagune waar de dunne fractie van het digestaat wordt opgeslagen (OK 2)
- door de poorten van de OBA-loodsen te hebben laten openstaan zonder geldige reden (OK 8),
- door de bedrijfsloodsen waar het digestaat na vergisting wordt gescheiden te hebben laten openstaan (OK 2)
- door de luchtwasser niet voldoende te hebben opgevolgd en geen voorzieningen te hebben geïnstalleerd om de emissies van het luchtwassysteem op een veilige manier te kunnen meten (OK 6)

te , in de periode van 1 mei 2009 (OK 2 – stuk 141) tot en met 6 april 2016 (datum laatste klacht – OK 1 - GE64.L9.1046/16)

b) Met betrekking tot de geluidshinder (OK 7)

meer bepaald: niet alle nodige maatregelen te hebben getroffen en niet de best beschikbare technieken te hebben toegepast waardoor onaanvaardbare geluidshinder werd veroorzaakt, onder meer door geen BBT-onderzoek (best beschikbare technieken) te hebben laten uitvoeren door een erkend geluidskundige naar alle mogelijke behandelingsmethodes en bronbepalende maatregelen voor de drooginstallatie van digestaat

te op 10 maart 2015 (datum vaststelling MI – stuk 1 OK 7)

2. Artikel 5.28.3.4.1:

Om geurhinder te voorkomen, moeten de volgende maatregelen worden getroffen:

(...)

3° de mestbe- en verwerkingsoperaties zijn maximaal overkapt en ingeperkt om tot een efficiënte afzuiging en behandeling van luchtmissies te komen; Hiervan kan in de milieuvergunning afgeweken worden voor nitrificatie- en denitrificatiebekkens.

4° de afgezogen ventilatielucht wordt behandeld door middel van filtratie over een bio-bed en zure wassers;

(...)

meer bepaald: door te hebben geëxploiteerd zonder te beschikken over een systeem voor afzuiging en behandeling van de ventilatielucht in de loodsen waar de OBA worden opgeslagen, waar de menging van de grondstoffen gebeurt en waar de scheiding van het digestaat gebeurt (OK 2)

te in de periode van 1 mei 2009 tot 1 januari 2012 (stuk 141 OK 2)

3. Artikel 5.2.1.6

§3. De exploitant voorkomt en bestrijdt stank en stof, gas, aërosolen, rook of hinderlijke geuren met aangepaste middelen eigen aan een verantwoorde uitbating van de inrichting. De exploitant neemt alle mogelijke maatregelen om verontreinigende emissies minimaal te houden. De hinder mag noch de normaal aanvaardbare grenzen, noch de normale burenlust overschrijden.

meer bepaald: onaanvaardbare geurhinder te hebben veroorzaakt door overschrijding van het lokaal aanvaardbaarheids criterium afgeleid voor de voor woongebied en voor landbouwgebied (OK 8)

te **in de periode van 2 januari 2015 tot en met 1 december 2015 (stukken 7-8 OK 8)**

4. Artikel 5.2.1.6 en artikel 5.2.1.7.

Artikel 5.2.1.6.

§8. Het afvalwater dat ontstaat in de inrichting wordt opgevangen. Het afvalwater wordt steeds op een aangepaste wijze behandeld om daar waar mogelijk opnieuw te worden benut of om in het andere geval te worden geloosd. Iedere rechtstreekse verbinding tussen een plaats waar nog te behandelen afvalwater wordt opgevangen en een oppervlaktewater of een riool is verboden.

Artikel 5.2.1.7.

§4. De afwatering van de gebouwen, de installatie en het terrein wordt zó uitgevoerd dat de verontreiniging van het hemelwater zoveel mogelijk wordt voorkomen en dat het niet verontreinigd hemelwater kan afvloeien of worden weggepompt. Niet verontreinigd hemelwater mag in geen geval worden gemengd met ander nog te behandelen afvalwater. Daar waar mogelijk wordt het hemelwater gebruikt voor de waterbevoorrading van de inrichting. Het opgevangen hemelwater wordt daartoe gestockeerd. Overtollig hemelwater wordt geloosd in oppervlaktewater. De lozing in riool kan slechts worden aanvaard indien geen lozing in oppervlaktewater mogelijk is en op voorwaarde dat het in de milieuvergunning is toegelaten.

§5. Verontreinigd hemelwater moet worden opgevangen en behandeld zoals het overige afvalwater van de inrichting.

meer bepaald: ontoereikend te hebben voorkomen dat verontreinigd terreinwater terecht komt in het hemelwater en dit verontreinigd hemelwater niet op te vangen of te behandelen als afvalwater maar rechtstreeks te lozen in het grachtenstelsel achteraan het bedrijf met een vervuiling van de categorie 1 waterloop tot gevolg (OK 3)

te **in de periode van 2 juli 2013 tot en met 22 december 2014 (datum laatste vaststellingen MI - stuk 53 – OK 3)**

5. Artikel 5.9.2.2. en artikel 5.28.2.3

Artikel 5.9.2.2.

§1. Permanente opslagplaatsen van vaste dierlijke mest buiten de stal dienen voorzien te zijn van een vloer uitgevoerd in verhard materiaal. De vloer moet mestdicht zijn. Indien nodig dient de mestdichtheid verzekerd te worden door een mestbestendige afdichtingslaag.

Deze opslagplaatsen moeten langs drie zijden omgeven zijn door mestdichte wanden van voldoende hoogte die aan dezelfde eisen voldoen als deze gesteld aan de vloer. De vierde zijde moet dermate aangelegd zijn dat afspoeling van het drain- en regenwater uit deze permanente opslagplaats niet mogelijk is.

§2. De vloer is zodanig uitgevoerd dat dunne mest en afvloeiwater worden opgevangen en verzameld in mestdichte, gesloten opslagruimten (aalputten).

Artikel 5.28.2.3

§1. Opslagplaatsen voor vaste dierlijke mest dienen uitgevoerd te worden zoals beschreven is in hoofdstuk 5.9., artikel 5.9.2.2.

§4. 1° De exploitant zorgt voor de goede staat van onderhoud van de mestopslagplaatsen door een regelmatig onderhoud en controle. (...)

meer bepaald: door een onvoldoende werking van het drainagesysteem in de sleufsilos waardoor silosappen en mestsappen niet worden afgevoerd naar een opvangput maar via de bodem geloosd worden in het grondwater en in de gracht (OK 5)

te **op 17 februari 2015 (datum vaststelling MI – stuk 1 OK 5)**

6. Artikel 5.43.1.3.

In afwijking van artikel 4.5.3.1, §1 en §3, en artikel 4.5.5.1, §1, wordt voor inrichtingen in warmtekrachttoepassing gelegen in agrarisch gebied, het specifieke geluid, in open lucht voortgebracht door de nieuwe inrichting of door het geheel, respectievelijk door het onderdeel van een bestaande inrichting dat het voorwerp van een verandering heeft uitgemaakt, in agrarisch gebied, als vermeld in punt 10° van bijlage 4.5.4, beperkt tot de richtwaarden, vermeld in bijlage 4.5.4, 10°, in plaats van de richtwaarden, vermeld in bijlage 4.5.4, 10°, verminderd met 5 dB(A).

meer bepaald: als nieuwe inrichting in warmtekrachttoepassing gelegen in agrarisch gebied een specifiek geluid in openlucht 's nachts te hebben voortgebracht van 44 dB(A), zijnde een overschrijding van de geldende richtwaarde met 9 dB(A) (OK 7)

te **op 10 maart 2015 (datum vaststelling MI – stuk 1 OK 7)**

II. de bijzondere voorwaarden, opgelegd in de milieuvergunning van 20 februari 2014, verleend bij besluit van de Deputatie, nl.

1. De bijzondere voorwaarde in artikel 3§3 28a):

De poorten van alle ruimten waarvan de lucht wordt afgezogen naar de luchtwasinstallatie mogen enkel worden geopend voor de doorgang van personen of goederen of in geval van overmacht.

meer bepaald: door het laten openstaan van de poorten van de OBA-loods zonder geldige reden (OK 8)

te **op 24 maart 2016 en op 25 maart 2016 (data vaststellingen MI – stukken 123-125 OK 8)**

2. De bijzondere voorwaarde – artikel 3§3 28c):

De installatie dient jaarlijks begeleid en opgevolgd te worden door een erkend MER-deskundige in de discipline “lucht”; jaarlijks dient 1 emissiemeting te gebeuren op de luchtwasser.

meer bepaald: door de luchtwasser niet voldoende te hebben opgevolgd en geen voorzieningen te hebben geïnstalleerd om de emissies van het luchtwassysteem op een veilige manier te kunnen meten waardoor geen emissiemeting werd uitgevoerd (OK 6)

te **in de periode van 20 februari 2014 (datum milieuvergunning -- stuk 5 OK 6) tot en met 9 april 2015 (datum vaststelling MI– stuk 2 verso OK 6)**

Deze feiten zijn strafbaar gesteld door artikel 16.6.2.§1, lid 1 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM).

B.

De eerste, de tweede, de derde en de vierde

Om het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden,

opzettelijk, in strijd met de wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning, rechtstreeks of onrechtstreeks, stoffen, micro-organismen, geluid en andere trillingen of stralingen in of op water, bodem of atmosfeer te hebben ingebracht of te hebben verspreid,

met name in strijd met artikel 2 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging,

-voorwerpen of stoffen in de bij artikel 1 van de wet van 26 maart 1971 bedoelde wateren of in de openbare riolen te hebben geworpen of te hebben gedeponerd, verontreinigde of verontreinigende vloeistoffen erin te hebben geloosd of er gassen in te hebben gebracht
-vaste stoffen of vloeistoffen te hebben gedeponerd op een plaats vanwaar ze door een natuurlijk verschijnsel in die wateren of in de openbare riolen kunnen terechtkomen

meer bepaald:

1. door het morsen van vloeibaar afval op de losplaats, dat nadien is weggespoeld in de gracht achteraan het bedrijf, waardoor deze sterk verontreinigd was (OK 2)
te **op niet nader te bepalen data in de periode tussen 1 september 2011 en 6 september 2011 (data vaststellingen MI – stuk 3 OK 2)**

2. door het verontreinigd hemelwater niet op te vangen of te behandelen als afvalwater maar rechtstreeks te lozen in het grachtenstelsel achteraan het bedrijf met een vervuiling van de categorie 1 waterloop tot gevolg (OK 3)
te **in de periode van 2 juli 2013 (stuk 3 OK 3) tot en met 22 december 2014 (datum laatste vaststellingen MI – stuk 53 OK 3)**

3. door het lozen van silosappen en metsappen via de bodem in het grondwater en in de baangracht vooraan het bedrijf (OK 5)
te **op 17 februari 2015 (datum vaststellingen MI – stuk 1 OK 5, OK 10)**

Deze feiten zijn strafbaar gesteld door artikel 16.6.2.§ 1, lid 1 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM).

C.

De eerste, de tweede, de derde en de vierde

Om het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden,

Opzettelijk, in strijd met de wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning, rechtstreeks of onrechtstreeks, stoffen, micro-organismen, geluid en andere trillingen of stralingen in of op water, bodem of atmosfeer te hebben ingebracht of verspreid,

met name in strijd met artikel 12§1 van het Decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, dierlijke mest, andere meststoffen of kunstmest in openbare rioleringen, in oppervlaktewateren of in grondwater te hebben geloosd, of op openbare wegen, op bermen of op alle andere plaatsen die geen landbouwgrond zijn te hebben opgebracht,

meer bepaald:

1. door het lozen van digestaatsappen en silosappen in de gracht (OK 9)

PAGE 01-00001493406-0008-0049-01-01-4

te **op 15 december 2011 (datum vaststelling VLM – stuk 1)**

2. door het lozen van effluent in de grachten en op het naastliggende perceel (OK 10)

te **in de periode van 13 februari 2015 tot en met 17 februari 2015 (stuk 3 OK 10, OK 5)**

Deze feiten zijn strafbaar gesteld door artikel 16.6.2.§1, lid 1 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM).

Vordering herstel

Tevens gedagvaard om, bij toepassing van artikel 16.6.6 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, zich te horen veroordelen tot het herstellen van de plaats in de oorspronkelijke toestand, het staken van het strijdige gebruik of het uitvoeren van aanpassingswerken binnen een door de rechtbank te bepalen termijn, onder verbeurte van een dwangsom van € 150 per dag bij overtreding van dit verbod.

* * * *

1.1.

De rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, kamer G30d, besliste bij vonnis van 20 maart 2018 op tegenspraak als volgt:

“STRAFRECHTELIJK

Spreekt *vrij voor de telastleggingen A, B en C.*

Veroordeelt *voor de hierboven omschreven en bewezen verklaarde telastleggingen A, B en C samen tot een geldboete van 10.000 euro, vermeerderd met 50 opdecimen tot 60.000 euro.*

Verleent uitstel van tenuitvoerlegging *van dit vonnis voor 5.000 euro, vermeerderd met 50 opdecimen tot 30.000 euro, van de opgelegde geldboete voor de duur van 3 jaar.*

PAGE 01-00001493406-0009-0049-01-01-4

Veroordeelt haar tot betaling van de **bijdrage** tot het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 20 euro.

Veroordeelt haar tot betaling van een **vaste vergoeding** voor beheerskosten van 51,20 euro.
Gerechtskosten

Veroordeelt _____ en
hoofdelijk tot betaling van de gerechtskosten voor het openbaar ministerie, begroot op 42,69 euro.

Laat de dagvaardingskosten van _____ ten laste van de Belgische Staat,
begroot op 14,23 euro.

BURGERRECHTELIJK

Verklaart de eis van de burgerlijke partijen toelaatbaar en deels gegrond.

Veroordeelt _____ en
hoofdelijk om te betalen aan elk der burgerlijke partijen het bedrag van **2.500 euro**, te vermeerderen met de vergoedende intrest vanaf 10 september 2012 tot vandaag, en de gerechtelijke intrest op de hoofdsom vanaf vandaag tot de dag van volledige betaling.

Veroordeelt _____ en
hoofdelijk tot de kosten en begroot de rechtsplegingsvergoeding op **780 euro**.

Houdt ambtshalve de overige burgerrechtelijke belangen aan.”

1.2.

Tegen dit vonnis werd hoger beroep ingesteld op:

- 19 april 2018 door de beklaagden _____ en _____ ;
- 19 april 2018 door de beklage _____ ;
- _____ 23 april 2018 door het openbaar ministerie tegen _____ en _____

1.3.

Er werd een verzoekschrift in de zin van artikel 204 Wetboek van Strafvordering ingediend op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent op:

- 19 april 2018 door de raadsman van de beklaagden _____ en _____
- 19 april 2018 door de raadsman van de beklage _____ ;
- 23 april 2018 door het openbaar ministerie.

1.4.

Op de rechtszitting van 1 februari 2019 legde het hof overeenkomstig artikel 152, § 1 en 209bis, zevende lid, Wetboek van Strafvordering, conclusietermijnen vast en bepaalde de rechtsdag op vrijdag 6 september 2019.

1.5.

Het hof hoorde op de openbare rechtszitting van 6 september 2019 in het Nederlands:

- de beklaagde _____ in zijn middelen van verdediging, vertegenwoordigd door meester _____ als raadsman van de lasthebber *ad hoc*, meester _____ beiden advocaat met kantoor te _____

- de beklaagde _____ vertegenwoordigd en de beklaagde _____ bijgestaan in hun middelen van verdediging, door meester _____ voor meester _____ en voor meester _____ allen advocaat met kantoor te _____

- het openbaar ministerie in zijn vordering bij monde van _____ advocaat-generaal.

Op de rechtszitting stelde meester _____ vrijwillig te verschijnen, gezien de oproeping verkeerdelijk werd betekend aan de advocaat van de lasthebber *ad hoc* en niet aan de lasthebber *ad hoc* zelf. Deze door de beklaagden _____ en _____ in conclusie ingeroepen onregelmatigheid is derhalve zonder voorwerp.

2.1.

De onderscheiden verklaringen van hoger beroep tegen het vonnis van 20 maart 2018 gedaan op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, werden tijdig en regelmatig naar de vorm gedaan.

De verzoekschriften houdende de grieven, die tegen het vonnis worden ingebracht, werden eveneens tijdig ingediend.

2.2.

In het door de advocaat van de beklaagden _____ ingediende "*grievensformulier hoger beroep*", opgesteld volgens het door de Koning vastgestelde model, wordt nauwkeurig bepaald welke grieven tegen het voormeld vonnis worden ingebracht, namelijk op strafgebied met betrekking tot "*de procedure*", "*de schuld*" en "*de straf en/of maatregel*". Bij deze grieven werd een toelichtende nota gevoegd.

In het door de advocaat van de lasthebber *ad hoc* van de beklaagde _____ ingediende "*grievensformulier hoger beroep*", opgesteld volgens het door de Koning vastgestelde model, wordt nauwkeurig bepaald welke grieven tegen het voormeld vonnis worden ingebracht, namelijk op strafgebied met betrekking tot "*de procedure*" met

vermelding van de redenen “schending rechten van verdediging + verjaring van de tenlasteleggingen”, “de schuld” met vermelding van de reden “schuldigverklaring van alle tenlasteleggingen wordt betwist. Beklaagde vordert de vrijspraak” en “de straf en/of maatregel” met vermelding van de reden “opschorting werd niet toegekend. Te zware straf + er werd geen rekening gehouden met milde toepassing van de strafwet”.

In het door het openbaar ministerie ingediende “grievensformulier hoger beroep” wordt nauwkeurig bepaald welke grieven tegen het voormeld vonnis worden ingebracht, namelijk op strafgebied met betrekking tot “de straf en/of maatregel” met vermelding van de reden “mijn ambt meent dat de door de eerste rechter opgelegde straf voor de tenlasteleggingen A, B en C te laag is gelet op de repressieve functie die de opgelegde straf dient te hebben, waarbij deze ook dienstig moet zijn ter individuele en generale preventie” en met betrekking tot “andere” met vermelding van de reden “volgberoep: “gelet op het aangetekende hoger beroep en het neergelegde grievensformulier van de hierboven vermelde beklagden, volgt het openbaar ministerie het ingestelde hoger beroep en tekent het ook hoger beroep aan wat betreft de uitgesproken straffen m.b.t. deze partijen. Aangezien de opgelegde straf of maatregel lager ligt of gunstiger is dan de wettelijk bepaalde maximumstraf is het wenselijk een eventuele strengere bestraffing te laten beoordelen door de hogere rechter”.

2.3.

Het hoger beroep van de beklagden _____ er _____ het hoger beroep van _____ en het hoger beroep van het openbaar ministerie werden tijdig en regelmatig naar de vorm ingesteld en zijn ontvankelijk.

Het hof beslist in het voorliggende arrest binnen de perken van de hoger beroepen en van de grieven zoals bedoeld in artikel 210 Wetboek van Strafvordering.

De vrijspraak van de _____ in het bestreden vonnis is dus definitief.

In dit verband stelt het hof vast dat er geen redenen zijn om ambtshalve een grief in de zin van de voormelde bepaling op te werpen.

3.

De eerste rechter vatte de feiten van het dossier als volgt samen:

“Feiten

3. _____ startte in 2008 en exploiteert te _____ een inrichting voor de vergisting van dierlijke mest en verwerking van digestaat. De vergistingsinstallatie heeft een maximale verwerkingscapaciteit van 60.000 ton/jaar voor de vergisting van dierlijke mest, organisch en biologisch afval en landbouwgerelateerd afval. Daarnaast vindt opslag van organisch-biologische afvalstoffen, droging van digestaat en opslag van biogas plaats.

_____ en _____ zijn de zaakvoerders.

┌ PAGE 01-00001493406-0013-0049-01-01-4 ┐

Het bedrijf beschikt over verschillende milieuvergunningen geldig tot 2027.

baat een gemengd landbouwbedrijf uit met rund- en melkvee, varkens en akkerbouw.

De vierde beklagde is zaakvoerster.

4. De burgerlijke partijen zijn burens van het bedrijf van de beklagden.

De burgerlijke partijen hebben talrijke klachten neergelegd wegens geur- en lawaaihinder. Ook andere omwonenden hebben dergelijke klachten geuit.

5. Hierna volgt een beknopt overzicht van de positieve vaststellingen door de politie (OK1).

-Op 22 maart 2012 om 16.50u namen inspecteurs van politie en na een anonieme klacht een doordringende zure geur waar nabij het bedrijf. De wind kwam uit de richting van het bedrijf en er waren werken aan de mestopslagplaatsen bezig.

Op 27 maart 2012 legde daarover volgende verklaring af:

'Ik ben samen met mijn echtgenoot mede-zaakvoerder van het bedrijf met zetel op mijn adres. Ik nam kennis over de ons ten laste gelegde feiten inzake geurhinder mogelijk afkomstig van ons bedrijf en vastgesteld door uw diensten op donderdag 22 maart 2012 omstreeks 16.50 uur.

Ik raadpleegde mijn advocaat reeds over deze ten laste gelegde feiten.

Om reden dat wij onlangs vaststelden dat er een onvoldoende menging was in de vergister ten gevolge van een net dat doorhing en het roersysteem belemmerde, waren wij genoodzaakt om dit net te verwijderen. Terwijl wij deze werken planden, zouden wij ook van de gelegenheid gebruik maken om een algemene controle te doen van de vergister terwijl dat deze geopend zou zijn. De werken zijn voorzien geweest op woensdag 21 maart 2012 en werden door ons gemeld per mailbericht op 20 maart 2012 aan de Milieu-inspectie en de milieudienst van de gemeente

Op 21 maart 2012 werd de vergister geopend van 08.00 uur en terug dichtgemaakt en alle werken beëindigd op donderdag 10.00 uur. Op donderdag 21 maart 2012 zijn we nog voor het middaguur begonnen met het uitvoeren van digestaat op onze velden in de onmiddellijke omgeving van ons bedrijf door middel van injectering op de weiden en spreiden op braakliggende percelen om deze laatste daarna binnen de twee uren in te werken. Het inwerken op percelen waar er gespreid werd gebeurt binnen de wettelijke normen, daar letten we vooral op. Het opgebrachte 'dunne' digestaat betreft het vloeibare gedeelte, zijnde de uitgeperste sappen van het digestaat. Het is dus perfect mogelijk dat er in de omgeving een 'digestaat' geur werd vastgesteld door de wettelijke voorziene opbreng van de 'dunne' fractie van digestaatsappen.

Het is zeker niet mogelijk dat er op donderdag 22 maart 2012 een geur zou vastgesteld zijn, afkomstig van een technisch tekort van de verwerkingsinstallatie van ons bedrijf. De installatie van ons bedrijf is momenteel volledig conform de voorschriften in onze milieuvergunning. De milieu-inspectie van de provincie is perfect op de hoogte van alle verrichtingen inzake ons bedrijf. Naar mijn mening kan er naar ons toe geen verwijt van een wanbeheer inzake het uitbaten van ons bedrijf ten laste gelegd worden. Het op voorhand ter kennis brengen van werken per mail aan de bevoegde

diensten is hier het bewijs van. Ik wens dat een kopie van het mailbericht bij het dossier zou gevoegd worden als bewijs.

Strafrechtelijk zijn mijn echtgenoot en ikzelf verantwoordelijk. Mijn echtgenoot kan zich momenteel niet vrijmaken voor het afleggen van een verklaring terzake.'

-Op 10 september 2012 om 15.37u stelden inspecteurs van politie ei na klacht van de burgerlijke partij een geur van afval waar. De wind kwam uit de richting van het bedrijf. De beide beklagden werden daarover verhoord en verklaarden dat de geurhinder veroorzaakt werd door het openen van de loods naar aanleiding van het leveren van stortbeton.

-Op 27 december 2012 om 13.52u stelden inspecteurs van politie en na klacht van de burgerlijke partij een ernstige geurhinder vast.

De burgerlijke partij, verklaarde: 'Heden wens ik opnieuw klacht neer te leggen tegen het biogasbedrijf gelegen te dit inzake geurhinder. Op zondag 16/12/2012 om 13:30 u, op maandag 17/12/2012 om 17:30 u, op vrijdag 21/12/2012 om 22:30 u, op zaterdag 22/12/2012 om 22:15 u, op zondag 23/12/2012 om 15:30 u en dinsdag 25/12/2012 om 20:00 u stelde ik ter hoogte van mijn woning een hinderlijke geur vast afkomstig van desbetreffende bedrijf. Voor zelfde feiten legden wij in het verleden reeds meermaals klacht neer. Tot op heden ondervonden wij echter geen verbetering. De penetrante geur ervaren ik, mijn echtgenote en drie kinderen reeds gedurende drie jaar echt als hinderlijk en wij wensen dat dit ophoudt. Wij wonen er reeds 23 jaar en hadden, tot drie jaar terug, geen last van geurhinder. Ten gevolge van de stank durven wij geen mensen meer thuis ontvangen. De woning verluchten of de was buiten ophangen bijvoorbeeld is onmogelijk. Dit probleem zorgt voor stress en een hoge bloeddruk.'

verklaarde op 23 januari 2013 daarover: '...Ik verneem van u dat er in de loop van de maand december van 2012 meerdere klachten waren, uitgaande van een buurtbewoner, wegens hinder door een penetrante amoniakgeur welke zou zijn voortgebracht door ons biogasbedrijf. U deelt mij mee dat voor de geurhinder waargenomen op 27/12/2012 om 14:10 uur, huidig proces-verbaal werd opgesteld.

U vraagt mij of ik de oorzaak ken van de vastgestelde geurhinder. Daarop dien ik u negatief te antwoorden. De luchtwassers van de loods, waar de scheiding gebeurt van het digestaat in vaste en vloeibare massa, waren op voormelde tijdstippen in goede werking. Op de machines zit een beveiligingssysteem die alarm slaat wanneer er defecten zijn. De loods blijft ook steeds afgesloten van de buitenlucht, behalve bij het laden van de bunkers met maïs en lossen van invoerstromen. Hiertoe staat de poort van de loods ruim een half uur open zodat de vrachtwagens kunnen binnenrijden in de loods. U vraagt mij of de poort blijft open staan tijdens het laden en lossen. Hierop moet ik positief antwoorden. De vrachtwagenchauffeurs hebben liever dat de poort open blijft tijdens hun werkzaamheden. De reden hiertoe ken ik niet. Het laden en lossen gebeurt van maandag tot en met zaterdag, op verschillende tijdstippen van de dag. Deze tijdstippen liggen niet vast, maar liggen tussen 07:00 u en 19:00 u.

Op 12/09/2012 werden wij door mevrouw Milieu-inspecteur van de Afdeling Milieu-Inspectie aangemaand en legde zij ons een geurstudie op en het voorleggen van een saneringsplan ter beperking van de geuremissies. Wij zijn bereid hieraan te voldoen. Gezien wij de covergistinginstallatie verder willen exploiteren en veranderen teneinde de vrijkomende geur nog meer te kunnen beperken en de omschakeling in februari 2013 zal gebeuren in het drogingsproces, zal de geurstudie met toestemming van mevrouw doorgaan in het voorjaar van 2013.

Voorgaande verandering werd opgenomen in het saneringsplan welke wij op vraag van mevrouw hebben opgesteld. Zij is reeds in het bezit van het saneringsplan.

U zegt mij dat mijn echtgenoot eveneens dient te worden verhoord inzake de feiten. Gezien de drukke professionele werkzaamheden en na raadpleging van onze raadsman wenst mijn echtgenoot geen verklaring af te leggen. Hij verwijst wel naar mijn verklaring en deze die wij samen eigenhandig hebben opgesteld en welke ik u hierbij overhandig.'

wou geen verklaring afleggen.

De milieu-inspecteur stelde tussen 22 augustus 2012 en 10 september 2012 meermaals geurhinder vast, zelfs tot op 2 km afstand van het bedrijf. Zij besloot dat het om onaanvaardbare geurhinder ging en op 12 september 2012 legde zij als bestuurlijke maatregel de uitvoering van een geurstudie en een saneringplan op.

-Op 17 december 2012 van 19.10u tot 19.35u namen politie-inspecteurs en bij de burgerlijke partijen een geur van afvalstoffen waar. De wind kwam uit de richting van het bedrijf van de beklagden.

De klacht van luidde: 'Heden wens ik klacht neer te leggen lastens het biogasbedrijf gevestigd te Vandaag op 17/12/12 ondervond ik omstreeks 17:30 uur geurhinder afkomstig van het desbetreffend bedrijf. Ik ervaar de geur als storend en het belemmert me onder meer de vensters van de woning open te zetten om te kunnen verluchten.

Ook gisterenmiddag omstreeks 14:00 uur ondervonden wij een 'stank'geur. De geur komt in vlagen en verdwijnt daarna ook weer. Op het moment van jullie aankomst op mijn adres stel ik eveneens (nog altijd) geurhinder vast. Ik ondervind de geur als hinderend en ik wens dat dit ongemak ophoudt. Het is tevens niet de eerste maal dat wij geurhinder ondervinden van het bedrijf. De laatste drie jaren hebben wij regelmatig te kampen met dit probleem. Wij hebben al verschillende stappen ondernomen; zoals bezwaar aantekenen tegen de uitbreiding van het bedrijf; wij zijn ook al uitgenodigd geworden op de provincie en op het bedrijf zelf doch tot op heden zonder positief resultaat. De milieu-inspectie is ook al langs geweest op het bedrijf doch wij blijven hinder ondervinden. Ook de burens ondervinden geurhinder. Wij willen dat dit ophoudt.'

-Op 21 december 2012 van 22.03u stellen politie-inspecteurs en vast dat witte dampen uit het bedrijf richting woning van de burgerlijke partijen drijven en een indringende onaangename geur verspreiden die soms een ammoniakgeur is.

Op het bedrijf was de derde beklagde bezig gehakselde maïs naar binnen te brengen. De poort van de opslagloods stond open. Op het bedrijf hing dezelfde geur. Wat de beklagde eerst ontkende maar vervolgens toegaf. Nochtans werkte volgens hem de luchtwasser optimaal, waren er geen mankementen en was 'officieel alles in orde'.

Toen de verbalisanten om 23.30u langs het bedrijf reden was de witte rook er nog steeds maar was er geen geurhinder waar te nemen. Om 05.10 u stelden de verbalisanten ambtshalve vast dat er aan de woning van de burgerlijke partijen weinig tot geen geurhinder was maar dat er aan het bedrijf een scherpe doordringende geur hing.

De beklagden bezorgden de politie volgende vooraf geschreven verklaring:

PAGE 01-00001493406-0016-0049-01-01-4

'Het bedrijf draaide onder normale omstandigheden en er waren geen calamiteiten. Er was geen (abnormale) geurhinder (als men natuurlijk pal aan de uitlaat van de luchtwasser ruikt, ruik je altijd iets maar dit is nog geen geurhinder en laat staan dat dit enkele honderden meters nog geroken zou kunnen worden).

Bij de vaststelling staat dat zou gezegd hebben dat de witte dampen naar ammoniak ruiken, dit wordt integraal betwist heeft dit nooit gezegd. Bij het bezoek van de politie op 21/01/2012 werd er meegedeeld dat het een gewone plattelandslucht was.

Wij zij het stilaan beu om met zinloze klachten lastiggevallen te worden, wij worden zo verhinderd ten volle 100% de aandacht aan ons bedrijf te geven (stress en tijdverlies), waarmee trouwens ook de politiediensten nodeloos belast worden. Als de heer problemen zou hebben, belt hij beter rechtstreeks naar het bedrijf zodat onmiddellijk gekeken kan worden of er iets zou schorten (en zo ja dat er onmiddellijk ingegrepen kan worden). Wij hebben dit in het verleden reeds herhaaldelijk aangeboden.'

-Op 5 juni 2014 om 19.14u namen politie-inspecteurs en aan de woning van de burgerlijke partijen een indringende geur waar die zowel naar mest als chemisch ruikt. De wind kwam uit de richting van het bedrijf.

Op 2 september 2014 verklaarde dat eind mei de poort van de loods waar de scheiding gebeurt van het digestaat in vaste en vloeibare massa kapot gereden was door een vrachtwagen en niet goed meer sloot. De plaatsing van een nieuwe poort zou pas op 8 september 2014 gebeuren.

-Op 27 juni 2014 om 9.45u namen politie-inspecteurs en aan de woning van de burgerlijke partijen een indringende onaangename zure geur waar. De wind kwam uit de richting van het bedrijf.

Bij het bedrijf was de geur nog scherper. Er waren geen dampen waarneembaar. verklaarde dat de stankhinder het gevolg was van de kapotte poort die niet meer sloot.

-Op 13 augustus 2014 om 20.55u namen politie-inspecteurs en zowel aan de woning van de burgerlijke partijen als op andere plaatsen in de omgeving een indringende onaangename zure geur waar. De wind kwam uit de richting van het bedrijf.

-Op 18 juli 2015 tussen 00.40u en 00.55u namen politie-inspecteurs en zowel aan de woning van de burgerlijke partijen als op andere plaatsen in de omgeving een sterke indringende onaangename zure geur waar. De wind kwam uit de richting van het bedrijf.

-Op 29 juli 2015 om 23.22u namen politie-inspecteurs en zowel aan de woning van de burgerlijke partijen als op andere plaatsen in de omgeving een sterke indringende onaangename zure geur waar. De wind kwam uit de richting van het bedrijf. Bij het bedrijf was de geur nog scherper. Er waren geen dampen waarneembaar.

-Op 4 september 2015 tussen 22.31u en 22.55u namen politie-inspecteurs en aan de woning van de burgerlijke partijen een sterke indringende onaangename zure geur waar. De wind kwam uit de richting van het bedrijf. Bij het bedrijf was de geur nog scherper. Er waren geen dampen waarneembaar.

-Op 17 september 2015 om 20.40u stelden de politie-inspecteurs en in de tuin van de woning van aan de lichte geurhinder vast. De wind kwam uit de richting van het bedrijf. legde een klacht neer.

-Op 20 november 2015 om 13.41u stelden politie-inspecteurs in aan de woning van de burgerlijke partijen geurhinder vast die afkomstig was van het bedrijf.

Om 20.07u legde een klacht neer wegens geurhinder.

Op 3 december 2015 verklaarde : 'Ik ben bestuurder van het bedrijf ik neem kennis van de vier klachten (op 04/09/15, 18/07/15, 29/07/15 en 04/11/15) inzake geurhinder. De geurhinder op 18/07 en 29/07 is mogelijks afkomstig van het feit dat wij in die periode een nieuwe wasser hebben geplaatst. In die periode waren er slechts twee van de drie wassers actief. De wassers beperken de geurhinder. We hebben in die periode tevens een deskundige ter plaatse laten komen om metingen uit te voeren inzake geurhinder. Die resultaten waren goed. De klachten op 04/09/15 en op 04/11/15 inzake geurhinder heb ik niet onmiddellijk een verklaring voor. Wij hebben de laatste jaren enorme inspanningen gedaan om de geurhinder te beperken. Wij hebben, op eigen initiatief, een deskundige onder de arm genomen inzake de geurhinder. Die persoon doet op onbekende tijdstippen controles in de omgeving van ons bedrijf. Hij maakt de resultaten over aan ons en wij maken deze over aan de milieu inspectie.'

-Op 5 april 2016 tussen 22.22u en 22.54u namen politie-inspecteurs en zowel aan de woning van de burgerlijke partijen als op andere plaatsen in de omgeving een sterke indringende onaangename zure geur waar.

legde volaende klacht neer: 'Heden wens ik aangifte te doen van een feit van geurhinder. En dit te alwaar ik woonachtig ben. Dit is reeds acht jaar aan de gang en wordt stilaan ondraaglijk. Wij blijven dit probleem steeds opnieuw aanklaarten bij politie en milieu-inspectie. Doch zonder resultaat.

Aangezien er nooit iets mee gebeurt heb ik via mail de burgemeester gecontacteerd. Deze liet me weten dat ik bij het waarnemen van slechte geuren, afkomstig van nabijgelegen firma opnieuw de politie moest verwittigen. Ik heb dit bijgevolg gedaan.

De geur deze avond was sterk waar neembaar. En dit tot binnenin de woning. De geur kan ik het best omschrijven als een "indringende mestgeur". De geurhinder was ontegensprekelijk afkomstig van de nabijgelegen firma Dit is een biogas bedrijf, gelegen op ongeveer 200 meter van mijn woning. Op het ogenblik dat jullie ter plaatse kwamen was het ergste al voorbij. Doch konden jullie nog positieve vaststellingen verrichten. De geurhinder is voor ons hinderlijk omwille van volgende factoren:

- overdreven en hinderlijke stank
- was kan niet in open lucht opgehangen worden (droogkast dient gebruikt te worden)
- vrienden kunnen niet op bezoek komen op momenten van geurhinder, bezoek plannen is niet mogelijk
- beïnvloeding van ons sociaal leven
- medisch gebied, dien kalmeringspillen te nemen omwille van situatie. Ik krijg hoofdpijn na een bepaalde periode de geur te hebben ingeademd.

Op verscheidene data ondervond ik ook last van hinderlijke geurhinder. Ik heb hiervan niet telkens jullie diensten ter plaatse gevraagd om de reden dat ik vind dat dit geen dringende tussenkomst vraagt. Ik heb reeds contact gehad met de dienst van de Milieu-inspectie doch zonder resultaat. Ik word telkens afgescheept. Ik wens dan ook dat er eindelijk eens gevolg wordt gegeven aan mijn klacht.

Het valt me op dat de geurhinder voornamelijk na de kantooruren waarneembaar is. Dan is er de voor ons de grootste geurhinder. Ik stel ook vast dat er 's nachts nog heel veel losactiviteiten plaatsvinden op het bedrijf. Dit kan normaal niet. Men mag normaal na 19 uur geen vrachtwagens meer lossen.'

-Op 6 april 2016 om 20.40u namen politie-inspecteurs en van de woning van de burgerlijke partijen een erg onaangename geur waar. De wind kwam uit de richting van het bedrijf. De geur was soms goed, soms zeer goed te ruiken. De verbalisanten stelden vast dat een grote bedrijfspoort open stond.

verklaarde op 27 april 2016: 'Ik neem kennis van de klacht van geurhinder. Ons bedrijf betreft een biogasinstallatie, we wekken groene energie (elektriciteit) op. We beschikken uiteraard over de nodige milieuvergunningen. Indien nodig kan ik u een kopie van onze vergunningen bezorgen. Binnen ons bedrijf zijn alle nodige voorzieningen aanwezig om geurhinder te voorkomen.

Op die bewuste dag hebben wij geen defecten gehad die geurhinder zouden kunnen veroorzaakt hebben. Ik heb er geen verklaring voor dat de politiemensen die ter plaatse zijn geweest geurhinder hebben vastgesteld die afkomstig zou zijn van ons bedrijf.

Het klopt niet dat er rechtszaken lopende zijn tegen ons bedrijf zoals de klager zou beweren.

Op ons eigen initiatief hebben wij een bedrijf ingeschakeld genaamd dat gespecialiseerd is in het begeleiden van bedrijven omtrent de kwaliteit van de lucht. Dit is zo van in het begin van het ontstaan van ons bedrijf.

Wat betreft het feit dat de poort van de loods zou hebben opengestaan. Dit is alleen zo als er geladen of gelost wordt of wanneer de voorraadbunker wordt opgevuld. Het openstaan van die poort kan evenwel geen geurhinder teweegbrengen gezien de loods onder onderdruk staat. Ik realiseer mij nu dat mijn echtgenoot omtrent het uur van de vaststellingen bezig was met het laden van de bunker. Dit gebeurt iedere dag 's avonds omstreeks dat tijdstip.'

Deze feiten gaven aanleiding tot vervolging onder telastlegging A.1.1.a.

6. Na klachten van verschillende omwonenden over geurhinder voerde de milieu-inspectie op 1, 2, 5 en 6 september 2011 controles uit en stelde vast dat er inbreuken waren en dat de geurhinder veroorzaakt werd door (OK 2):

-Gasvorming in de lagune waar de dunne fractie van het digestaat wordt opgeslagen. De ontluichtingsbuizen van deze lagune waren weliswaar dichtgemaakt, maar de inspecteurs roken duidelijk dat er net naast 10 à 20 ontluichtingsbuizen toch nog gas ontsnapt naar de buitenlucht;

-De bedrijfsloods waar de vaste organisch biologische afvalstoffen (OBA) worden opgeslagen, stond open. Volgens de exploitant was de bediening van de 2 poorten kapot en was de steunpilaar tussen beide poorten geraakt door een vrachtwagen. In die loods werd flotatieslib en bioslib opgeslagen. Om de geur van dit slib te maskeren, had de exploitant er maïs bovenop gedeponeerd, maar het materiaal verspreidde nog steeds een hevige geur.

In diezelfde loods stond ook de mengbunker waar de verschillende grondstoffen worden gemengd vooraleer ze in de vergistingstanks gebracht worden. Dit mengproces kon ook geurhinder veroorzaken;

-De bedrijfsloods waar het digestaat na de vergisting wordt gescheiden in een dikke en een dunne fractie en waar de dikke fractie deels wordt opgeslagen, stond eveneens open. Ook uit deze loods kwam een hevige geur;

-De loodsen waar de OBA opgeslagen worden, waar de menging van de grondstoffen gebeurt en waar de scheiding van het digestaat gebeurt, waren nog niet voorzien van een systeem voor afzuiging en behandeling van de ventilatielucht.

Verder stelden de milieu-inspecteurs vast dat de gracht achter het bedrijf op verschillende tijdstippen en met verschillende stoffen werd verontreinigd.

Zo waren aan het lospunt van de vloeibare OBA duidelijke aanwijzingen dat er regelmatig vloeibaar afval werd gemorst en dat dit nadien wegspoelde naar de achterliggende brandweg en verder naar de gracht.

Aan de vulpunten van de lagune van de dunne fractie was geen mestdichte morsput zoals bepaald in Vlarem II, art.5.28.2.3§2.f. Aan de spoorvorming op de bodem was duidelijk te zien dat er al heel wat materiaal weggestroomd was in de omliggende bodem en naar de gracht achter het bedrijfsterrein.

Na een calamiteit in beide vergistingstanks werd het met digestaat vervuild materiaal op het bedrijfsterrein opgeslagen. Nadien werd het terrein afgespoten en is het digestaat via de regenwaterafvoer in de gracht terechtgekomen. Het gevolg van deze onregelmatigheden was dat de gracht achter het terrein sterk verontreinigd was. Wat visueel kon worden vastgesteld. De milieu-inspecteur nam verschillende foto's van de verontreinigde gracht (OK 2, st.46).

Op 26 september 2011 werd de exploitant door de milieu-inspectie schriftelijk aangemaand om maatregelen te nemen tegen de geurhinder.

Op 19 maart 2012 verklaarden _____ en _____ hierover : 'Ik ben samen met mijn echtgenote _____ mede-zaakvoerder van ons bedrijf _____ met zetel op mijn adres en waarvoor ons de huidige feiten worden ten laste gelegd. Wij zijn ook beiden verantwoordelijk voor de voorgeschreven vigerende milieuwetgeving op ons bedrijf.

Onze _____ betreft een onderneming waarbij organisch materiaal door verwerking omgezet wordt naar 'groene' energie.

De feiten van geurhinder zijn oorzakelijk te wijten aan een faillissement van de installateur die de drooginstallatie en de luchtwasser voor ons bedrijf aan het plaatsen was. Op het moment dat de installateur ons 'letterlijk' momentaan in de steek liet, was de productie van het biogas reeds opgestart. Wij konden ons toen ook niet veroorloven om met deze productie ook te stoppen, gezien wij dan ook in faling zouden gegaan zijn wanneer het ontbreken van ons inkomen daardoor zou gestopt zijn.

Zo snel mogelijk hebben wij een nieuwe drooginstallatie en luchtwasser laten plaatsen, in een nieuwe loods waarvoor wij vooraf een nieuwe milieu- en bouwvergunning hadden aangevraagd. De installatie in de nieuwe loods werd opgestart in november 2011 een voorzag vanaf dan in de afzuiging van de bestaande loods zodanig dat pas toen alle deuren konden gesloten worden.

Voor wat betreft de vastgestelde gasgeur rond de ontluchttingsbuizen kan ik verklaren dat deze perfect werden afgesloten en dat er regelmatige controle door ons daaromtrent wordt uitgevoerd. Het feit dat er nog gasgeur waarneembaar zou zijn, is eigenlijk logisch wanneer men tot op een

afstand van 20 centimeter ruikt tegen de ontluchttingsbuizen. Dit heeft echter niets te zien met het feit dat er een lek zou ontstaan zijn.

Het ontbreken van de omheining rond de lagune was voor de vaststellingen voor ons geen prioriteit, aangezien reeds het volledige bedrijfsterrein afgesloten was en ook geen gevaar opleverde voor mens en milieu. Momenteel is dit wel reeds in orde gebracht.

Over het feit dat er vastgesteld werd dat er geen mestdichte morsputten aanwezig waren is niet juist. Deze putten waren wel degelijk aanwezig en werden samen met de lagune gebouwd en geplaatst. Bij de organisch biologische afvalstoffen silo's was alles reeds verhard met beton en was er reeds een opvangput voorzien voor eventuele gemorst product op te vangen. Ondertussen werd er nog een keerwand bijgeplaatst om zeker alle gemorste OBA en spoelwater op te vangen.

Voor wat betreft het met digestaat vervuild materiaal dat op het bedrijfsterrein lag kan ik verklaren dat dit ging om houten balken en planken die 'onmiddellijk' terzelfdertijd werd opgeruimd. Het is zo dat het hout nooit op het terrein is 'opgeslagen' maar er enkel gelegen hebben de tijd dat nodig was om van machine te veranderen. Na het verwijderen van het hout werd het terrein afgeveegd en dan afgespoten waarbij het normaal is dat er daardoor een lichte verkleuring van het water merkbaar zal zijn. Dit kan hem enkel maar gaan om heel kleine concentraties.

In één van de twee vergisters stelden wij een breuk in de houtconstructie vast. Wij hebben vooreerst de nodige materialen voor de herstelling aangeschaft. De voorziening was dat de herstelling een paar uren zou duren, bij het openen van de vergister zagen wij dat ook de betonconstructie het had begeven. Daardoor hebben de werken langer geduurd dan verwacht. Dit was zeker niet opzettelijk bedoeld en was door ons op voorhand niet te voorzien.

Gezien de acute situatie heeft er niemand van ons er bij stilgestaan om de toezichthoudende ambtenaar en de burgemeester in te lichten. Dit was zeker niet opzettelijk bedoeld.

Gezien de vele maatregelen die reeds genomen werden kan hier ook geen sprake zijn van een financieel voordeel. Een calamiteit duidt zeker niet op financieel voordeel, dit gebeurt onverwachts.

Onverwachte gebeurtenissen zijn voor ons een extra kost.

Gezien de vele maatregelen die wij reeds genomen hadden, kan er geen sprake zijn van opzettelijke lozing of enige vorm van lozen. Gezien de omstandigheden, de bouwfirma heeft ons indertijd dag op dag in de steek gelaten door faillissement, hebben wij er toch alles aangedaan om zelf alles zo snel mogelijk in orde te brengen. De aanmaningen zijn strikt en onmiddellijk opgevolgd. Dit is duidelijk meegedeeld aan de milieu-inspectie.

Wij betwisten dat wij enig misdrijf hebben begaan.

Ik weiger deze verklaring te tekenen op uitdrukkelijk verzoek van mijn advocaat.'

Deze feiten gaven aanleiding tot vervolging onder telastleggingen A.I.1.a., A.I.2. en B.1.

7. Op 4 juli 2013 verwittigde de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) de milieu-inspectie dat de waterloop over een afstand van 400 meter ernstig vervuild is ten gevolge van een verontreiniging die via het grachtenstelsel in terecht komt. De VMM had de verontreiniging vastgesteld op 2 juli en de oorsprong van deze verontreiniging getraceerd tot bij het vergistingsbedrijf

ligt in het oppervlaktewaterwingebied van het waterproductiecentrum van

De milieu-inspectie ging samen met de politie op 5 juli 2013 ter plaatse en stelde het volgende vast (OK 3).

Het betrof een verontreiniging via hetzelfde grachtenstelsel als dat waarvan in 2011 reeds een verontreiniging werd vastgesteld. De verontreiniging was nu echter groter dan in 2011.

Over een afstand van ongeveer 200 meter was over de volledige breedte troebel en zwartgekleurd. De bron van de verontreiniging in was een afwateringsgracht waaruit heel traag nog steeds verontreinigd water stroomde wat in een instroom van zwart water met blaasjes erop veroorzaakte. Stroomopwaarts dit lozingspunt in was duidelijk de bron van dit vervuilde water te traceren in het grachtenstelsel: de grachten zagen pikzwart met blaasjes erop. De milieu-inspecteur maakte foto-opnames van vóór en voorbij de gracht (OK3, st.9-10) waarop duidelijk te zien is hoe de waterloop met helder water en plantengroei plots veranderde in een waterloop met vervuild zwart water.

De milieu-inspecteur nam ook regelmatig een staal van het water en het onderliggende slib. Het was een stinkende zwarte smurrie die heel sterk rook en waarvan de geur geen zuivere mestgeur was, maar er wel aan gerelateerd was.

De milieu-inspecteur ging met bijstand van de politie naar het bedrijfsterrein van de beklaagden en trof er de zaakvoerders aan. Daar moesten ze meermaals bij xandringen om de 3 dobermannhonden op te sluiten alvorens ze daar gevolg aan gaf. Ook tijdens voorgaande inspecties werden de exploitanten er al meermaals op gewezen dat het verboden is om dieren vrij te laten rondlopen in hun inrichting.

Achteraan het bedrijfsterrein was er een lozingspunt in de gracht. Stroomopwaarts dit lozingspunt was het water niet verontreinigd. Aan het lozingspunt en stroomafwaarts lag er in de gracht een pikzwarte smurrie met daarboven een laagje zwart water. Organoleptisch stelden de verbalisanten vast dat dit dezelfde soort smurrie is als die in het grachtenstelsel dat naar loert en dat dit de oorsprong was van de verontreiniging in 650 meter verder.

werd geconfronteerd met de verontreiniging in het grachtenstelsel en in Hij schrok als hij de omvang van de verontreiniging zag in Hij gaf toe dat de smurrie aan het lozingspunt afkomstig was van de site van de vergistingsinstallatie. Volgens hem was de verontreiniging afkomstig van het regenwater dat van het terrein afstroomde. Dit regenwater zou vervuild zijn met het vuil dat op het verharde bedrijfsterrein terechtkomt via de banden van de verreiker.

Op 9 juli 2013 verklaarde hierover: '...Op vrijdag 05/07/2013 omstreeks 10:00 uur stelde u mij in kennis van de vervuiling van het oppervlaktewater van geleen in de nabijheid van mijn bedrijf. In uw bijzijn en in gezelschap van milieu-inspecteur mevrouw hebben wij nazicht gedaan van en de gracht welke van naar mijn bedrijf loopt. Wij hebben kunnen vaststellen dat het water van en de gracht uitzonderlijk zwart van kleur was. In de gracht werd een staalname genomen. Ik geef toe dat er zwart slib uit de sloot werd opgeschept. Wij hebben duidelijk kunnen zien dat het zwarte slib afkomstig was van mijn bedrijf, zijnde het slib dat met het hemelwater afkomstig van op de erfverharding meegespoeld wordt en geloosd wordt in de sloot.

U vraagt mij of er zich recent calamiteiten hebben voorgedaan. Ik kan u daar met zekerheid negatief op antwoorden. De enige uitleg die ik kan geven is dat dit organisch materiaal en slib betreft, zijnde resten die achtergelaten zijn op het erf, afkomstig van het vuil tussen de banden van de op- en

afrijdende vrachtwagens welke organische stoffen aanvoeren. Dit betreffen kleine hoeveelheden, zoals u zelf kunt vaststellen.

Terzake ben ikzelf, samen met mijn echtgenote strafrechtelijk aansprakelijk. De is burgerlijk aansprakelijk.

Op datum van uw vaststellingen heb ik in de namiddag het slib uit een deel van de gracht verwijderd, meer bepaald vanaf mijn bedrijf vanaf de lozingsbuis, stroomafwaarts tot aan de plaats waar de beek niet meer parallel loopt met de openbare weg. Het vaste slib heb ik achtergelaten op mijn eigendom. Na droging zal ik dit verspreiden op mijn akker.

Ik heb de intentie op korte termijn een oplossing te zoeken voor dit probleem. Vermoedelijk zal dit door middel van een bezinkput zijn, eventueel in combinatie met een rietveld. Ogenblikkelijk kan ik geen oplossing bieden om de lozing te stoppen.'

Op 11 juli 2013 verklaarde hierover : 'Samen met mijn echtgenoot ben ik zaakvoerder van het bioogasbedrijf met maatschappelijke en uitbatingszetel gelegen te

Op vrijdag 05/07/2013 om 09:45 uur bood u zich samen met milieu-inspecteur mevrouw aan op ons bedrijf en werden jullie vaststellingen met betrekking tot vervuiling van de waterloop kenbaar gemaakt. Samen met mijn echtgenoot deden jullie nazicht van de verontreiniging van en de grachten welke loopt van ons bedrijf naar Samen met jullie heb ik de oorsprong van de vervuiling kunnen waarnemen, meer bepaald ter hoogte van het lozingspunt van het opgevangen regenwater op ons bedrijfsterrein in de gracht. Het is duidelijk dat de vervuiling afkomstig is van ons bedrijf.

Er hebben zich in het recent verleden geen calamiteiten voorgedaan binnen ons bedrijf. De verontreiniging moet afkomstig zijn van het regenwater dat van ons bedrijfsterrein afgevoerd wordt in de gracht, waarbij het regenwater vervuild werd met afval dat tussen de banden van het transportverkeer terecht komt en op ons bedrijfsterrein verloren wordt.

Nog op de dag van uw vaststellingen werd het grootste gedeelte van de gracht door mijn echtgenoot gereinigd.

Samen met mijn echtgenoot ben ik strafrechtelijk aansprakelijk. De is terzake burgerlijk aansprakelijk.

Onderwijl hebben wij een opvangput met pompsysteem besteld welke aanstaande maandag zal worden geïnstalleerd. Het opgevangen water zal van de opvangput naar onze waterzuiveringsinstallatie gaan.'

Op 22 december 2014 stelden milieu-inspecteurs echter vast dat het bedrijf nog steeds geen structurele maatregelen had genomen en een ernstige verontreiniging veroorzaakte van de gracht die uiteindelijk in uitmondt. De verbalisanten stelden vast dat een dikke laag smurrie op de gracht dreef. Daarvan werden foto's genomen (OK3, st.53-54).

Deze feiten gaven aanleiding tot vervolging onder telastleggingen A.I.1.a., A.I.4 en B.2.

8. Na klachten van verschillende omwonenden over geurhinder voerde de milieu-inspectie op 10, 11, 12 en 13 januari 2014 controles uit en stelde vast dat er inbreuken waren en dat er geurhinder veroorzaakt werd (OK 4).

Op 23 november 2013 (16u) was de geur van de droging van het digestaat duidelijk waarneembaar tot op een afstand van minstens 850 meter.

Op 10 januari 2014 (9.45u): in de windrichting stelde de milieu-inspecteur een hinderlijke geur vast op een afstand van ongeveer 300 meter, in de richting van de woningen van de klagers. Het was een gemengde geur die bestaat uit de geur van de droging van het digestaat en een afvalgeur.

Op 11 januari 2014 (17u) was er een heel intense en hinderlijke geur op een afstand van ongeveer 300 meter. Het was een gemengde geur die voornamelijk bestond uit een intense geur van afval en deels de geur van de droging van het digestaat.

Op 12 januari 2014 (13u) stelde de milieu-inspecteur een duidelijke geur van de droging van het digestaat vast op een afstand van ongeveer 700 meter. Ter hoogte van de oprit van het bedrijf hing een intense geur van afval. De poort van de loods waarin de vaste afvalstoffen worden opgeslagen, stond open. Er was geen transport of activiteit waarneembaar op het bedrijfsterrein waardoor een openstaande poort zou te verantwoorden zijn.

Op 13 januari 2014 (9.40u) was er een duidelijke geur van de droging van het digestaat waar te nemen op een afstand van ongeveer 500 meter. Binnen de perimeter van 300 meter waarin een hinderlijke tot heel intense geur van het bedrijf waargenomen werd, liggen meerdere bedrijfsvreemde woningen.

Binnen de perimeter van 850 meter waarin een duidelijke geur van het bedrijf werd vastgesteld, liggen ettelijke bedrijfsvreemde woningen.

Op basis van deze vaststellingen besloot de milieu-inspectie dat de vergistingsinstallatie een onaanvaardbare geurhinder veroorzaakte.

Ondanks de eerdere waarschuwingen, schriftelijke aanmaning en het proces-verbaal liepen opnieuw 3 dobermann honden vrij rond op de site van de vergistingsinstallatie.

Op 20 januari 2014 werd de exploitant door de milieu-inspectie andermaal schriftelijk aangemaand om maatregelen te nemen tegen de geurhinder. Tegen 1 maart 2014 moest een saneringsplan met concrete uitvoeringstermijnen worden overgelegd. Er werd eveneens andermaal aangemaand geen honden meer te laten loslopen op het bedrijf.

Deze feiten gaven aanleiding tot vervolging onder telastlegging A.I.1.a.

9. Op 20 juni 2014 stelde de milieu-inspectie tijdens een inspectie vast dat er in het bedrijf geen voorziening was om de emissies van het luchtwassysteem op een veilige manier te kunnen meten (OK 6).

Op 12 maart 2015 bevestigde dat dat nog steeds niet het geval was.

Op 16 maart 2015 maande de milieu-inspectie het bedrijf schriftelijk aan om een voorziening aan te brengen om de emissies van het luchtwassysteem veilig te kunnen meten en om het jaarlijks rapport betreffende de luchtwasinstallatie, zoals opgelegd in de bijzondere voorwaarde §3.28 van de milieuvergunning van 20 februari 2014, over te maken.

Op 20 maart 2015 werden per mail de rapporten van de erkend deskundige betreffende de
in 2014 uitgevoerde kwartaal snuffelmetingen overgemaakt en werd ook per mail medegedeeld dat

er zich regelmatig defecten aan de roulementen van de chemische wasser voordoen en dat er in de week van 23 tot 27 maart door een specialist inzake wassers aanpassingswerken in kaart gebracht zullen worden.

Op 2 april 2015 stelden de milieu-inspecteurs vast dat de chemische wasser buiten gebruik werd genomen sinds 22 maart 2015. Die buitengebruikstelling werd niet gemeld zoals bepaald in artikel 4.1.12.3. van Vlarem II.

Op 3 april 2015 bevestigde dat alle onderdelen van de nieuw te plaatsen chemische wasser binnen een termijn van 6 weken geleverd zullen worden. Een bestelbon kon niet bezorgd worden.

Op 9 april 2015 stelde de milieu-inspectie vast dat de op 20 maart aangeleverde gegevens naar aanleiding van de aanmaning van 16 maart 2015 geen emissiemeting op de luchtwasser omvatten.

Deze feiten gaven aanleiding tot vervolging onder telastleggingen A.I.1.a. en A.II.2.

10. Naar aanleiding van herhaalde klachten over geluidshinder van voerde de milieu-inspectie op 9 en 10 maart 2015 geluidsmetingen uit nabij de woning van en stelde vast dat de norm van 35 dB(A) voor de nachtperiode duidelijk werd overschreden met een specifiek bedrijfsgeluid van 44 dB(A). (OK 7)

De rechtbank merkt op dat hierbij dient rekening gehouden te worden met het feit dat de dB(A)-schaal een logaritmische schaal is en dat een toename van 3 dB(A) reeds een verdubbeling, een toename van 10dB(A) een vertienvoudiging en een toename van 20dB(A) een verhonderdvoudiging van de akoestische energie inhoudt.

De milieu-inspectie besloot dat het voorkomingsbeginsel tegen geluidshinder volgens de algemene milieuvoorwaarden van VLAREM II, (artikelen 4.1.2.1. en 4.1.3.2.) en het beheersingsbeginsel (artikel 4.5.1.1.) niet werden nageleefd. Dit houdt in dat alle mogelijke behandelingsmethodes en bronbeperkende maatregelen tegen geluidshinder worden onderzocht en genomen volgens toepassing van het beginsel van de best beschikbare technieken (BBT).

Het wisselend werkingspatroon van de drooginstallatie van digestaat bleek bepalend voor de geluidsimpact en -hinder. Voor deze bedrijfsbron ontbrak een BBT-onderzoek naar alle mogelijke behandelingsmethodes en bronbeperkende maatregelen, in opdracht en op kosten van de exploitant uit te voeren door een erkend geluidskundige.

De klacht over geluidshinder was duidelijk gegrond. Aan het voorkomings- en beheersingsbeginsel tegen geluidshinder volgens de algemene milieuvoorwaarden van VLAREM II was niet voldaan en de kwaliteit van het leefmilieu en het genot van de woning werden ernstig in gedrang gebracht of aangetast door het bedrijfsgeluid van de inrichting.

Op 3 juli 2015 om 22.23u stelden inspecteurs van politie en ra klacht van over geluidshinder vast dat het geluid van draaiende ventilatoren te horen was.

verklaarde daarover: 'Heden wens ik een klacht in te dienen tegen de wegens lawaai gedurende de nacht. is gelegen

(links van mijn woning). Het lawaai is afkomstig van de uitbating van het biogasbedrijf. Tot op heden hebben wij hier al verschillende klachten voor ingediend. Het dossier ligt bij LNE (Leefmilieu, Natuur en Energie). Deze zijn hier reeds mee bezig. Ik weet niet dat de uitbater hiervan op de hoogte is. Het duurt reeds 4 jaar. Sinds januari 2015 zijn wij hier klacht beginnen voor indienen omdat het voor ons en de kinderen onleefbaar is. Eind 2014 hebben wij verschillende malen contact opgenomen met de uitbater, genaamd Hij had steeds een excuus of ontkende het lawaai. Tevens wil ik melden dat er geen volwaardig groenscherm is geplaatst tegen het lawaai, ondanks de wettelijke verplichting. De cel milieu van jullie diensten als ook de milieudiensten van de gemeente zijn op de hoogte van bovenstaand probleem. Dit sinds januari 2015.'

Deze feiten gaven aanleiding tot vervolging onder telastleggingen A.I.1.b. en A.I.6.

11. In opdracht van de afdeling Milieu-inspectie voerde het milieustudiebureau tussen januari en november 2015 een geuronderzoek uit met het doel de geurimpact van het bedrijf op de omgeving te bepalen. Het opzet was de milieu-inspectie handvatten geven in de vorm van een aanvaardbaarheids criterium voor de geur van het bedrijf en een richting geven voor mogelijkheden om de geurimpact op de omgeving te beperken (OK 8).

Het geuronderzoek gebeurde door:

- het in kaart brengen van de bedrijfsvoering door middel van een bedrijfsbezoek;
- het uitvoeren van een klachtenanalyse op de meldingen die verzameld zijn door de milieudienst van de gemeente en de afdeling Milieu-inspectie;
- het in kaart brengen van de aard, omvang en intensiteit van de geurpluimen met behulp van snuffelploegmetingen;
- het berekenen van de jaargemiddelde geurimmissieconcentraties in de omgeving met een dispersiemodel;
- het kwantificeren van de bijdrage van de veestallen en de vergistingsinstallatie;
- het geven van uitsluitel over het aandeel van de veestallen en de vergistingsinstallatie in de ervaren geurhinder en over de aanvaardbaarheid van de geurhinder door middel van het opstellen van een geurdagboek en telefonische enquêtering;
- het berekenen van enkele mogelijke specifieke reductiescenario's.

De conclusies en aanbevelingen van de studie luiden als volgt:

De belangrijkste geurbron binnen het bedrijf wordt gevormd door de luchtwasinstallatie. Daarnaast bestaan er ook diffuse geurbronnen als gevolg van opslag van mest, OBA en digestaat. Tijdens de terrein- en inspectiebezoeken werd een slechte housekeeping van het terrein en installaties vastgesteld.

Sinds 2011 heerst er een probleem van geurhinder in de omgeving van het bedrijf. In de periode 2011-2015 werden meerdere vaststellingen van onaanvaardbare-geurhinder door de milieu-inspectie gedaan. Verder werden tientallen klachten geformuleerd door meerdere klagers. De klachten zijn afkomstig van de nabijgelegen woongebieden in noordoostelijke, oostelijke en zuidoostelijke richting. De dichtstbijzijnde woonbebouwing is gelegen op een afstand van circa 200 meter in zuidwestelijke richting.

Door de slechte housekeeping bestaan er veel oncontroleerbare geurbronnen welke een bijdrage kunnen leveren aan de totale geur van de inrichting.

In 4 concentrische deelgebieden in een zone van 3 km rondom _____ zijn in februari 2015 telefonische enquêtes afgenomen met in totaal 400 respondenten. Gedurende 2014 zijn 69 van de 400 respondenten (17 %) geconfronteerd met geur van _____ Het merendeel van de respondenten worden enkele malen per jaar tot maandelijks geconfronteerd met geur. Tot slot valt op dat op een afstand van meer dan 2 km respondenten nog, weliswaar in beperkte mate, geconfronteerd worden met de geur van _____

Gedurende de periode van april 2015 en juni 2015 hebben ca. 20 mensen verspreid over de omgeving rond _____ geurdagboeken bijgehouden. Meerdere malen per dag noteerden zij of er geur waargenomen werd, de mate van hinderlijkheid en de omschrijving en de vermoedelijke geurbron. Uit de resultaten zijn meldingspercentages en stankhinderindices (SHI) berekend toegespitst op hinder van _____ Voor de deelnemers ten oosten en noordoosten van het bedrijf op een afstand van 500 tot 1.500 m werd een respectievelijke stankhinderindex van 7,9 % en 12,2 % bepaald.

Op basis van de geuromschrijvingen en de bronduidingen kan worden aesteld dat 72 % van de geurwaarnemingen in deze zone het gevolg zijn van geuremissies van _____

In de periodes van januari tot maart 2015, juni tot juli 2015 en oktober tot november 2015 zijn 15 snuffelmetingen uitgevoerd, waarbij de geurpluim van _____ werd afgetekend op een kaart. Met korte-termijn berekeningen met het verspreidingsmodel IFDM is vervolgens de bronsterkte van _____ bepaald. De gemiddelde bronsterkte op basis van de 15 snuffelmetingen bedraagt 249.268 se/s. Vanaf juni 2015, na heropstart van de zure wasser op de

luchtbehandelingsinstallatie, bedraagt de gemiddelde geuremissie ca. 175.000 se/s.

Op basis van de afleiding van een algemeen hinderniveau voor een onaangename geur, zijn de hinderniveaus voor de geur van _____ in voor de bestemmingen landbouwgebied en woongebied, opgenomen in tabel 7.1.

[...]

Op basis van de jaargemiddelde geurimmissieconcentraties als 98-percentiel van _____ wordt ter hoogte van de verschillende omliggende woningen in zowel landbouwgebied als woongebied rondom _____ de grenswaarde overschreden waardoor dient geconcludeerd te worden dat er sprake is van ernstige geurhinder.

De grenswaarde voor ernstige hinder in landbouwgebied (5 se/m³) wordt overschreden tot op een afstand van ca. 800 m in noordoostelijke richting en tot ca. 600 m in zuidwestelijke richting.

De grenswaarde voor ernstige hinder in woongebied, namelijk 2,5 se/m³ (of richtwaarde in landbouwgebied) wordt overschreden tot op een afstand van ca. 1.200m en bereikt de woonkern in noordoostelijke richting.

De richtwaarde (nuleffectniveau) voor onaangename geuren in woongebied (1 se/m³) wordt overschreden tot ca. 2.500 m in noordoostelijke richting en tot ca. 2.000 m in zuidwestelijke richting.

Door _____ zijn reeds een aantal maatregelen genomen om de geurimpact op de omgeving te beperken zoals afzuiging van omgevingslucht van de ontvangst- en opslagloods voor OBA en door installatie van een luchtbehandelingsinstallatie (chemische wasser) op de afgezogen lucht en drooglucht afkomstig van de droging van digestaat.

Uit het onderzoek is gebleken dat een belangrijke winst in geurreductie kan worden gerealiseerd door 'good housekeeping' maatregelen toe te passen waarbij de geuremissie vanuit diffuse bronnen wordt teruggedrongen. Het op de juiste wijze exploiteren van installaties, het schoonhouden van terrein en

installaties, het goed onderhouden van installaties en het optimaliseren van processen kan een grote positieve impact hebben op de geuremissies van een bedrijf. Deze maatregelen inzake good housekeeping zijn relatief eenvoudig en snel te implementeren tegen minimale kost.

Ook wordt geadviseerd de luchtafzuiging van de opslagloods en de werking van de bestaande luchtwasser te optimaliseren. Hiertoe is van belang de bepalende componenten te kennen die de geur van _____ bepalen en de luchtbehandelina hierop af te stemmen. Indien zwavelcomponenten bepalend zijn voor de geur van _____ wordt geadviseerd een wastrap met een oxidatieve wasvloeistof voor verwijdering van zwavelcomponenten aan de luchtwasser toe te voegen. Het rendement van de luchtwasser kan ook worden verhoogd door de contacttijd tussen de lucht en wasvloeistof te verhogen en door het nabehandelen van de uitlaatstroom van de gaswasser met een biofilter.

Tijdens een overleg op 15 januari 2016 tussen de milieu-inspectie en de beklagden werden hen de resultaten van dit onderzoek medegedeeld. Omdat uit de studie blijkt dat zowel het aanvaardbaarheids criterium (grenswaarde voor ernstige geurhinder) voor woongebied als voor landbouwgebied overschreden wordt, werd een proces-verbaal opgesteld wegens inbreuk op algemene milieuvoorwaarden, namelijk :

- *artikel 4.1.3.2 VLAREM II: De exploitant treft als normaal zorgvuldig persoon alle nodige maatregelen om de buurt niet te hinderen door geur.*
- *artikel 5.2.1.6.§3 VLAREMII: De exploitant voorkomt en bestrijdt stank of hinderlijke geuren met aangepaste middelen. De hinder mag noch de normaal aanvaardbare grenzen, noch de normale burenlust overschrijden.*

De beklagden werden andermaal aangemaand op grond van artikel 16.3.27 van het DABM om:

- *In overleg met een erkende deskundige geur een onderzoek uit te voeren naar de werking en efficiëntie van verschillende saneringsvarianten en de resultaten van de studie samen met de weerhouden saneringsvariant mee te delen tegen uiterlijk 18 april 2016;*
- *De realisatie en het in dienst nemen van de weerhouden saneringsvariant tegen uiterlijk 30 september 2016;*
- *Het uitvoeren van een geurstudie in de omgeving van het bedrijf waarbij de geurimpact afgetoetst wordt op basis van lange termijnverspreidingsberekeningen en de aanvaardbaarheids criteria zoals bepaald in de geurstudie van _____ tegen uiterlijk 1 mei 2017.*

Op 24 maart 2016, om 06.45u gingen milieu-inspecteurs ter plaatse en stelden echter vast dat een poort van de loods waarin organisch biologische afvalstoffen worden opgeslagen en de voeding van de vergistingsinstallatie is opgesteld gedeeltelijk geopend was zonder dat dit vereist was voor de doorgang van goederen of personen.

Op 25 maart 2016, eveneens om 06.45u, stelden de inspecteurs opnieuw vast dat een poort van die loods 1 meter geopend was zonder dat dit nodig was.

Artikel 3§3.28a) van de bijzondere voorwaarden van de milieuvergunning van 20 februari 2014 bepaalt nochtans dat de poorten van alle ruimten waarvan de lucht wordt afgezogen naar de luchtwasinstallatie enkel mogen worden geopend voor de doorgang van personen of goederen of in geval van overmacht.

Er werd geen melding gedaan van een geval van overmacht overeenkomstig artikel 4.1.5.3. en/of artikel 4.1.12,3 van VLAREM II.

Deze feiten gaven aanleiding tot vervolging onder telastleggingen A.I.1.a., A.I.3. en A.II.1.

12. Tijdens een bedrijfscontrole op 15 januari 2011 door de Mestbank en de milieu-inspectie werd vastgesteld dat silosappen in een gracht geloosd worden (OK 9). zei dat hij dat

niet wist. Er werden hem volgende bestuurlijke maatregelen opgelegd:

- Onmiddellijk moest het lozen van sappen van digestaat uit de silo naar de gracht gestopt worden;
- Tegen 28 december 2011 dienden er maatregelen genomen te worden zodat alle afvoeisappen in de voorziene opvangputten worden opgevangen;
- Het geloosde digestaat in de beek, afkomstig van dierlijke meststoffen, moest opgeruimd worden en dit uiterlijk tegen 5 januari 2012 om 19u;
- Tegen 1 augustus 2012 moest de silo aangepast zijn voor de opslag van vast digestaat.

Op 19 maart 2012 verklaarde hierover: '... Op ons erf hebben wij voor de
vaststellingen reeds de nodige voorzieningen in de mate van het mogelijke aangebracht, zijnde een
dijk van aarde op het einde van de verharding van de sleufsilos. Onder de sleufsilos was er ook reeds
een opvang voorzien voor eventuele afvloei van de kuilsappen. Er was toen ook reeds een aanvraag
tot bekomen van een bouw- en milieuvergunning ingediend bij het gemeentebestuur van
en het Provinciebestuur voor het bouwen van een muur en extra opvang van de kuilsappen. De
aangevraagde vergunning is nog lopende.

Door de extreme regenval tijdens die periode is het eigenlijk uitzonderlijk geweest dat er sappen zijn
weggevoerd tot in de openbare waterloop, zijnde een afwateringsgracht. Bij normale
weersomstandigheden werden moeiteloos alle sappen opgevangen door de door ons aangelegde
aardeberm. De door ons getroffen voorzieningen hadden tot dan toe steeds voldaan en in afwachting
van de definitieve oplossing gebeurde er een geval van overmacht, zijnde enkele dagen overvloedige
regenval. Aanvankelijk was het verwacht dat de opvangputten onder en voor de silo voldoende
zouden zijn. Doch toen wij vaststelden dat dit niet zo zou zijn, hebben wij onmiddellijk de aardeberm
geplaatst en terzelfdertijd een nieuwe vergunningsaanvraag ingediend voor de bouw van de muur en
de extra opvang. Aldus kon er hier volgens mij onmogelijk sprake zijn van een financieel voordeel. De
aanmaningen en de bestuurlijke maatregelen zijn strikt en onmiddellijk opgevolgd. Dit werd ook
uitdrukkelijk meegedeeld aan de bevoegde instanties inclusief het Parket. Wij betwisten daarom dat
wij enig misdrijf hebben begaan. Ik heb mijn verklaring gelezen. Ik weiger deze verklaring te tekenen
op uitdrukkelijk verzoek van mijn advocaat.'

Deze feiten gaven aanleiding tot vervolging onder telastlegging C.1.

13. De milieu-inspectie en de Mestbank werden op 16 februari 2015 verwittigd dat op 13 februari
2015 op een perceel landbouwgrond ter hoogte van de grote hoeveelheden
effluent werden opgebracht waardoor het effluent van het bemeste perceel over de straat liep en in
de aanpalende grachten terechtkwam. De brandweer heeft de straat moeten proper maken.

Op 17 februari 2015 (OK 10) stelde de controleur van de Mestbank vast dat het effluent tot in de
naastliggende gracht gevloeid was én tot in de gracht aan de andere kant van de straat. Ook was het
effluent afgespoeld tot enkele meters op het naastliggende perceel. Op het perceel zelf was het
effluent nog duidelijk zichtbaar. Vier dagen na de uitgevoerde bemesting was het effluent nog steeds
waarneembaar in de nabijgelegen grachten.

Het bemeste perceel was in gebruik door _____ Het effluent was afkomstig van _____
en werd vervoerd en opengespreid door de erkende mestvoerder _____

_____ gaf toe dat er inderdaad problemen zijn geweest met de bemesting van het betreffend perceel en dat de brandweer ter plaatste geweest was omdat het effluent van het perceel stroomde. Zijzelf hebben met hun vacuümpomp het effluent opgezogen en terug naar het bedrijf gebracht en een dam aangelegd om verdere afspoeling te voorkomen. Het perceel kon volgens haar het effluent niet opnemen daar het perceel te drassig was. Het betreft volgens haar een accident dat ze zo spoedig mogelijk hebben verholpen.

Op 23 februari 2015 deelde de dochter van _____ mee dat ze op de hoogte was van de feiten die zich op 13 februari 2015 hebben voorgedaan. De bemesting werd uitgevoerd met een mesthaspel en sleepslang. Bij het uitvoeren van de bemesting zelf liep er geen effluent van het perceel. Ook bij de bemesting van de andere percelen was er geen enkel probleem, volgens haar. Enkel na de bemesting van voornoemd perceel is het effluent afgespoeld.

De milieu-inspectie (OK 5) stelde echter vast dat de baangracht aan de voorkant van het bedrijf pikzwart zag ter hoogte van de sleuvsilo's op het bedrijf. Stroomopwaarts het bedrijf was de baangracht visueel niet verontreinigd. Het water was helder en had een normale kleur. Verder stroomafwaarts bleef het water van dit grachtenstelsel zwart tot op het punt waar de gracht uitmondt in _____. Via het grachtenstelsel is er een afstand van ongeveer 750 meter vanaf de verontreiniging ter hoogte van het bedrijf tot de lozing in _____. Dit wees erop dat de verontreiniging al enige tijd aan de gang was.

De milieu-inspecteur stelde vast dat in de strook grond tussen de sleuvsilo's en de baangracht de grond heel drassig was en dat bij het betreden ervan uit de grond dezelfde zurige geur van silosappen opsteeg. De grond was verzadigd van water en silosappen. Deze sappen waren afkomstig uit de opslag in de sleuvsilo's. De sappen drongen via de grond door tot aan de oever van de baangracht, vanwaar de sappen in de gracht terechtkwamen.

Deze uitloging van silosappen en mestsappen in de bodem veroorzaakten een lozing in grondwater en tevens een lozing in het oppervlaktewater. Gezien de gracht visueel niet verontreinigd was stroomopwaarts voorbij de sleuvsilo was de verontreiniging van de gracht eenduidig in verband te brengen met de sleuvsilo's.

In de sleuvsilo lag er veel maïs opgeslagen maar ook een beduidende hoeveelheid stalmest. De silo's waren onvoldoende afgedekt om uitloging te voorkomen. Op de bodemplaat van de silo stonden grote hoeveelheden verontreinigd water, silosappen en mestsappen. Blijkbaar werkte het drainagesysteem onvoldoende waardoor de sappen niet werden afgevoerd naar een opvangput en van daaruit naar de vergisters. De milieu-inspectie trof in de bodemplaat aan de linkerzijde van de sleuvsilo 2 afvoerputjes die verstopt waren en geen sappen meer afvoerden.

Volgens de milieuvergunning van 20 februari 2014 zou de vaste mest opgeslagen worden in de ontvangstloods. Dit blijkt ook uit het aanvraagdossier en het plan dat bij de milieuvergunningsaanvraag was gevoegd. De sleuvsilo's waren niet vergund voor de opslag van dierlijke mest. De sleuvsilo's zijn enkel vergund voor de opslag van groenvoeders en energiegewassen en maximaal 1.600 m³ droge vaste OBA en moeten afgedekt zijn.

Op 2 maart 2015 maande de milieu-inspectie op grond van artikel 16.3.27 van het DABM de beklagden andermaal aan om volgende maatregelen te nemen:

- Ruiming van het verontreinigde grachtenstelsel tegen 6 maart 2015 en zo nodig herhaalde ruiming uit te voeren;
- Om verdere verontreiniging van het grachtenstelsel te voorkomen tegen 6 maart 2015 een systeem installeren waardoor het verontreinigde grondwater niet langer in de baangracht terecht komt maar wel in een put of greppel of een andere voorziening waaruit het regelmatig dient opgezogen te worden; Binnen de 2 weken de sleufsilos deels leeg maken zodat een beperkte visuele inspectie kan gebeuren van de toestand van het drainagesysteem en de dichtheid van de sleufsilos;
- Grondig nazicht van het opvangsysteem van het effluent en het vuile run off water in de sleufsilos tegen 20 april 2015.

Volgens het dossier van de milieuvergunningaanvraag (2013) bestaat dit systeem uit opvangputten om de sappen op te vangen, leidingen en een citerne van 10.000 liter die voorzien is van een vlotter met alarmmelding.

- Verdere verontreiniging van het grondwater voorkomen; Tegen 1 juni 2015 attesten overmaken van de doeltreffende werking van het opvangsysteem van het effluent en het vuile run off water in de sleufsilos; en van de dichtheid van de sleufsilos;
- De opslag van mest moet gebeuren in de loods en niet in de sleufsilos.

Deze feiten gaven aanleiding tot vervolging onder telastleggingen B.3 en C.2.

14. Op 15 december 2013 verwittigde de burgerlijke partij de politie dat er een verontreiniging van de gracht had plaatsgevonden (OK 11).

Zowel de brandweer, de politie als de milieu-inspectie gingen ter plaatse.

De afwateringsgracht die naar afvoert was vervuild.

Volgens de beklagden was door een breuk in de silo waar maag- en darminhoud wordt opgeslagen een lek ontstaan en was een deel van de 40 ton in de gracht terechtgekomen en richting gevloeid.

De beklagden hebben de gracht afgedamd en de smurrie opgepompt.

Voor deze feiten is geen strafvordering ingesteld.”

4.

Volgens er is er sprake van een schending van de rechten van verdediging bij gebreke aan objectief en onpartijdig onderzoek van de toezichthoudende overheid. De beklagden leiden dit af uit de “niet aflatende stroom aan inspectiebezoeken” (p. 19 van de besluiten van voormelde beklagden) en het gegeven dat de toezichthouder zou vervangen zijn. Zij besluiten dat niet het minste onderzoek à décharge gevoerd werd en de processen-verbaal een onvolledig en gekleurd beeld geven.

Naar oordeel van het hof zijn er *in casu* geen objectieve redenen die bij de partijen een gewettigde vrees kunnen doen ontstaan dat het onderzoek niet onpartijdig werd gevoerd.

Het loutere gegeven dat de vaststellingen aanvankelijk verricht werden door de ene toezichthouder en later door een andere, toont niet aan dat de eerste partijdig was.

Het is net door de eerder vastgestelde inbreuken dat de latere inspectiebezoeken plaatsvonden en de beklaagden verder opgevolgd werden. De inspectie diende de beklaagden telkens opnieuw aan te manen om de situatie te regulariseren.

Uit geen enkel element blijkt dat de vaststellingen in de processen-verbaal gekleurd zijn of een onvolledig beeld geven.

De beklaagden zijn steeds in de mogelijkheid geweest om een verklaring af te leggen, hetgeen de beklagde :rouwens vaak weigerde. Het hof verwijst hieromtrent ook naar hetgeen hierna wordt gesteld onder randnummer 6.

Volledigheidshalve wijst het hof er op dat niet alleen de milieu-inspectie vaststellingen deed, maar ook de lokale politie en de Vlaamse landmaatschappij. Tot slot werden ook talrijke klachten neergelegd door verscheidene burens.

5.

en stellen dat de redelijke termijn en de rechten van verdediging werden geschonden. Volgens hen nam de redelijke termijn een aanvang met hun verhoor op 19 maart 2012 en ten vroegste met het plaatsbezoek van de milieu-inspectie op 6 september 2011. Tevens stellen zij dat de feiten “*verre van een ingewikkeld opsporingsonderzoek vergden*”. Tot slot zou deze schending van de redelijke termijn hebben bijgedragen tot het verlies van de mogelijkheid om elementen naar voor te brengen omtrent de in de dagvaarding aangehaalde feiten, temeer omdat zij ten tijde van de feiten zelfs niet meer verhoord zijn geweest sedert respectievelijk 9 juli 2013 en 11 juli 2013. Ingevolge deze schending van de redelijke termijn dient volgens voormelde beklagden de strafvordering voor de tenlasteleggingen A.I.1.a), 2^e streepje; A.I.1, b) en A.I.6 onontvankelijk te worden verklaard.

De eerste vaststellingen dateren van 6 september 2011. Beklaagden werden voor het eerst verhoord op 19 maart 2012. De laatste vaststellingen dateren van april 2016. Hiertussen kende het onderzoek een normaal verloop waarbij de situatie werd opgevolgd door de inspectie door nacontroles en diverse technische onderzoeken werden uitgevoerd (al dan niet nadat maatregelen werden opgelegd). Aan de beklagden werden vele kansen geboden tot regularisatie.

Op 25 oktober 2017 werd opdracht gegeven tot dagvaarding. De zaak werd ingeleid voor de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent op 14 november 2017. Bij tussenvonnissen van 14 november 2017 werden een lasthebber *ad hoc* aangesteld en conclusietermijnen bepaald. De zaak werd in beraad genomen op 13 februari 2018 en er werd vonnis verleend op 20 maart 2018. Op 19 respectief 23 april 2018 werd er hoger beroep aangetekend waarbij de zaak voor het hof werd ingeleid op 1 februari 2019. Op de

inleidende zitting werd op vraag van partijen een conclusiekalender bepaald. Op 6 september 2019 nam het hof de zaak in beraad.

Hoewel de zaak een zekere complexiteit kent, zoals ook de technische verslagen illustreren, stelt het hof vast dat er tussen het beëindigen van het actieve opsporingsonderzoek en de inleiding van de zaak voor de eerste rechter sprake is van een, weliswaar eerder beperkte, stilstand die een overschrijding van de redelijke termijn meebrengt. Uit niets volgt nochtans dat hierdoor de rechten van verdediging van de beklaagden onherstelbaar zouden geschonden zijn. Het dossier bevat alle elementen om tot de waarheidsvinding te komen en alle partijen hadden de mogelijkheid om hiertegen binnen een redelijke termijn en op nuttige wijze tegenspraak te voeren.

De schending van de redelijke termijn heeft *in casu* dus alleen een impact op de op te leggen straftoemeting, zijnde een rechtsherstel dat er in bestaat dat het hof elke beklaagde op reële en meetbare wijze een lagere straf oplegt dan het hof zou gedaan hebben als er geen sprake van deze overschrijding was, en dit zoals hierna bepaald.

6.

Volgens _____ en _____ dient bijkomend onderzoek verricht te worden, met name het horen van een aantal niet nader genoemde getuigen en het verhoren van _____ en _____

In conclusie stelden de beklaagden zich het recht voor te behouden om “*eventuele getuigen voor te stellen op de pleitzitting*”. Op de rechtszitting stelde de verdediging evenwel geen getuigen voor die volgens hen dienden verhoord te worden. Dit middel mist, wat betreft de gevraagde getuigen, feitelijke grondslag.

_____ bezorgde, samen met _____ naar aanleiding van de vaststellingen van 21 december 2012 aan de politie een vooraf geschreven verklaring. Op 19 maart 2012 en 9 juli 2013 legde hij wel een verklaring af. Naar aanleiding van verscheidene andere vaststellingen weigerde hij een verklaring af te leggen, al dan niet omwille van zijn werkzaamheden. _____ verklaarde op 27 maart 2012: “*Mijn echtgenoot kan zich momenteel niet vrijmaken voor het afleggen van een verklaring terzake*”. Op 23 januari 2013 verklaarde ze: “*U zegt mij dat mijn echtgenoot eveneens dient te worden verhoord inzake de feiten. Gezien de drukke professionele werkzaamheden en na raadpleging van onze raadsman wenst mijn echtgenoot geen verklaring af te leggen. Hij verwijst wel naar mijn verklaring en deze die wij samen eigenhandig hebben opgesteld en welke ik u hierbij overhandig*”.

Een kopie van de vaststellingen door de milieu-inspectie werd trouwens steeds, zoals voorzien in de regelgeving, aangetekend aan de overtreder verzonden zodat beklaagden steeds in kennis waren van de vastgestelde inbreuken. De beklaagden zijn dus telkens in de mogelijkheid geweest hun standpunt te kennen te geven en hun verdediging te voeren, zo zij

dit wensten te doen. Dat zij derhalve niet steeds verhoord werden, doet aan de rechtsgeldigheid van de vaststellingen niets af. Evenmin maakt dit een schending van de rechten van verdediging uit of heeft dit een invloed op de ontvankelijkheid van de strafvordering. De beklaagden hebben ook voor de strafrechter ten gronde alle mogelijkheden tot tegenspraak gehad en hun middelen kunnen ontwikkelen, zoals ook blijkt uit de neergelegde conclusies.

7.

Specifiek voor wat betreft de telastleggingen A.I.1.a (derde streepje), A.I.3. en A.II.1 stellen en dat de brief van het openbaar ministerie van 15 mei 2017 waarbij beslist werd niet over te gaan tot strafrechtelijke behandeling niet *ab initio* in het dossier zat. Tevens zou voor deze telastleggingen het verval van de strafvordering zijn ingetreden, minstens dient de strafvordering onontvankelijk te worden verklaard.

Naar het oordeel van het hof blijkt uit niets dat het openbaar ministerie deloyaal zou gehandeld hebben, laat staan op een wijze die de rechten van verdediging van de beklaagden onherstelbaar geschonden heeft.

Terecht motiveerde de eerste rechter hieromtrent het volgende:

“Het openbaar ministerie heeft per vergissing op 15 mei 2017 aan de afdeling Handhaving laten weten dat het proces-verbaal niet strafrechtelijk zou worden behandeld. Het proces-verbaal werd overgemaakt aan voor bestuurlijke beboeting die op 19 december 2017 heeft vastgesteld dat de maximale beslissingstermijn van 360 dagen door de procureur des Konings werd overschreden, waardoor de gewestelijke entiteit geen bestuurlijke boete meer kon opleggen. De boeteprocedure werd bijgevolg stopgezet en het dossier werd afgesloten.

Overeenkomstig artikel 16.4.34, lid 2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) is de oplegging van een bestuurlijke geldboete uitgesloten als de procureur des Konings nalaat om tijdig zijn beslissing mee te delen aan de gewestelijke entiteit. Het staat vast dat het parket laattijdig heeft beslist om niet over te gaan tot strafrechtelijke behandeling. Bijgevolg werd de afdeling handhaving niet rechtsgeldig gevat en was zij dus niet bevoegd om een bestuurlijke geldboete op te leggen. Maar een dergelijke laattijdige beslissing van het parket heeft geen enkele invloed op de strafvordering.

De strafvervolgning is niet vervallen.”

Het hof neemt deze pertinente motieven van de eerste rechter over. De beklaagden brengen geen (nieuwe) argumenten aan die het voormelde ontkrachten.

8.

De beklaagden stellen dat de feiten van de telastlegging C.1 verjaard zijn. Deze feiten dateren van 15 december 2011.

De beklagden pleegden alle hen te last gelegde feiten met eenzelfde misdadig opzet. De verjaring van de strafvordering voor het geheel van de feiten begint dan ook pas te lopen vanaf de dag van het laatste, niet verjaarde feit dat bewezen is. Dit is telastlegging A.I.1.a), gepleegd op 6 april 2016. Bovendien is elk eerder gepleegd strafbaar feit niet van het later gepleegde strafbaar feit gescheiden door een tijdspanne die langer is dan de verjaringstermijn.

De verjaring is dus nog niet ingetreden.

9.

Bij Besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, in werking getreden op 23 februari 2017, werd het Milieuvergunningsdecreet opgeheven en vervangen door Titel V van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (afgekort als Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid).

Artikel 22, lid 1 Milieuvergunningsdecreet in samenhang met artikel 43, § 1 VLAREM I werd vervangen door artikel 5.4.9 §1 Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid.

De feiten onder telastlegging A zijn dus strafbaar gebleven.

10.

De telastleggingen A.I.1.a), A.I.2., en A.I.3. hebben betrekking op de niet-naleving van de milieuzorgplicht en de problematiek van de geurhinder. De telastleggingen A.II.1 en A.II.2 betreffen inbreuken op de bijzondere voorwaarden van de milieuvergunning van 20 februari 2014, met name door het zonder geldige reden laten openstaan van de poorten van de OBA-loods (A.II.1) en door het gebrek aan opvolging van de luchtwasser en het uitvoeren van emissiemetingen (A.II.2). Deze worden als medeoorzaak aanzien van de geurhinder.

Het opleggen van een algemene zorgvuldigheidsplicht, zoals tot 23 februari 2017 vervat was in artikel 22 Milieuvergunningsdecreet, draagt bij tot de verwezenlijking van het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu, dat door artikel 23 Grondwet wordt gewaarborgd. Dit neemt niet weg dat, indien de niet-naleving van die verplichting strafrechtelijk wordt gestraft, ze moet voldoen aan de eisen van het wettigheidsbeginsel in strafzaken. Het Grondwettelijk Hof heeft in antwoord op een prejudiciële vraag hierover al uitdrukkelijk gesteld dat artikel 22 Milieuvergunningsdecreet geen afbreuk doet aan het wettigheidsbeginsel in strafzaken (Grondwettelijk Hof nr. 36/2008, 4 maart 2008, overwegingen B.2.1, B.3 tot en met B.11.2).

Artikel 4.1.2.1, § 1 en artikel 4.1.3.2 Vlarem I concretiseren deze algemene zorgvuldigheidsplicht in algemene milieuvorwaarden, geldend voor elke inrichting. Deze verplichtingen gelden ongeacht de verleende (milieu)vergunning en zijn een specificatie van het algemeen voorzorgs- en beheersbeginsel inzake milieu.

Niet elke schade of hinder kan de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de overtreders in het gedrang brengen. Artikel 22, tweede lid, Milieuvergunningsdecreet legt een algemene zorgvuldigheidsplicht op bij de uitbating met het oog op, wat de omgeving betreft, het vermijden van abnormale hinder, dit is hinder die niet valt binnen de grenzen van wat een redelijk mens in dezelfde omstandigheden dient te aanvaarden als normale hinder ten gevolge van de ligging ten opzichte van de inrichting die aan de oorsprong van die hinder ligt.

In de context van het vergunningensysteem, met niet ingedeelde inrichtingen en als hinderlijk beschouwde inrichtingen ingedeeld in klassen naar gelang de graad waarin zij geacht worden belastend te zijn voor de mens en het leefmilieu, door de decreetgever tot stand gebracht, moet immers worden aanvaard dat het hierbij niet kan gaan om elke hinder, hoe gering eventueel ook. Tussen eigendommen in een bepaalde omgeving bestaat een soort evenwicht waarbij elke eigenaar of gebruiker van een eigendom een zekere hinder moet dulden die nu eenmaal eigen is aan het samenleven in een geïndustrialiseerde samenleving.

Zoals al gesteld, is de opgelegde zorgvuldigheidsplicht niet beperkt tot het strikt naleven van de wettelijke en administratieve voorschriften, doch is zij algemeen en omvat aldus elke maatregel van voorzichtigheid of voorzorg.

Degenen tot wie de bepaling is gericht, moeten maatregelen nemen zoals het een normaal zorgvuldige en vooruitziende persoon die zich in dezelfde omstandigheden bevindt, betaamt. Of de betrokkenen aan de algemene zorgvuldigheidsplicht zijn te kort geschoten, hangt af van hun persoonlijke omstandigheden en moet *in concreto* worden beoordeeld, in voorkomend geval met behulp van adviezen van deskundigen, en rekening houdend met de best beschikbare technieken.

Bij de vaststelling dat niet de best beschikbare technieken werden toegepast en dat niet de nodige maatregelen werden genomen om hinder onder meer door geur moet de rechter niet aangeven wat de best beschikbare techniek dan wel was en welke nodige maatregelen dan wel hadden kunnen genomen worden. Het volstaat dat de rechter vaststelt dat bij de exploitatie niet de best beschikbare technieken werden toegepast ter bescherming van mens en milieu en dat niet de nodige maatregelen werden genomen om de buurt niet te hinderen door, onder meer, abnormale hinder van geur of geluid.

Het hof verwijst naar de volgende pertinente overwegingen van de eerste rechter en maakt deze tot de zijne:

“Sinds 2011 heerste er een probleem van geurhinder in de omgeving van het bedrijf. In de periode 2011-2015 werden tientallen vaststellingen van onaanvaardbare geurhinder door de milieu-inspectie en de politie gedaan. Verder werden tientallen klachten geformuleerd door meerdere klagers. De klachten waren afkomstig van de nabijgelegen woongebieden in

noordoostelijke, oostelijke en zuidoostelijke richting. De dichtstbijzijnde woonbebouwing is gelegen op een afstand van circa 200 meter in zuidwestelijke richting.

Bijna gans 2015 voerde het milieustudiebureau een geuronderzoek uit naar de geurimpact van het bedrijf

Volgens dit onderzoek werd de belangrijkste geurbron gevormd door de luchtwasinstallatie. Daarnaast bestonden er ook diffuse geurbronnen als gevolg van opslag van mest, OBA en digestaat.

De onderzoekers stelden een slechte 'housekeeping' van het terrein en installaties vast waardoor er veel oncontroleerbare geurbronnen bestonden die bijdroegen aan de totale geur van de inrichting.

De rechtbank verwijst naar de conclusies van dit rapport waarin er ontegensprekelijk sprake is van ernstige geurhinder zowel in het landbouwgebied als in woongebied.

De grenswaarde voor ernstige hinder in landbouwgebied (5 se/m³) werd overschreden tot op een afstand van ca. 800 m in noordoostelijke richting en tot ca. 600 m in zuidwestelijke richting.

De grenswaarde voor ernstige hinder in woongebied, namelijk 2,5 se/m³ (of richtwaarde in landbouwgebied) werd overschreden tot op een afstand van ca. 1.200 m en bereikte de woonkern in noordoostelijke richting.

De richtwaarde (nuleffectniveau) voor onaangename geuren in woongebied (1 se/m³) werd overschreden tot ca. 2.500 m in noordoostelijke richting en tot ca. 2.000 m in zuidwestelijke richting.

Tientallen vaststellingen, klachten van omwonenden, aanmaningen door de milieu-inspectie ten spijt bleef de exploitatie voor overmatige geurhinder zorgen.

Er werd niet alleen niet tijdig en afdoende geïnvesteerd in installaties ter voorkoming van de geurhinder, maar ook eenvoudige, weinig of niets kostende maatregelen werden niet genomen.

Uit het onderzoek is gebleken dat een belangrijke winst in geurreductie kon worden gerealiseerd door 'good housekeeping' maatregelen toe te passen waarbij de geuremissie vanuit diffuse bronnen wordt teruggedrongen. Het op de juiste wijze exploiteren van installaties, het schoonhouden van terrein en installaties, het goed onderhouden van installaties en het optimaliseren van processen kon een grote positieve impact hebben op de geuremissies van een bedrijf. Deze maatregelen inzake good housekeeping zijn relatief eenvoudig en snel te implementeren tegen minimale kost. Dit gebeurde echter niet. Dat blijkt ook uit de vaststellingen van geluidshinder en waterverontreiniging.

Het algemeen voorkomingsprincipe werd onvoldoende nageleefd, aangezien er gedurende lange periode werd geëxploiteerd zonder dat de luchtbehandelingsinstallatie was geïnstalleerd. De exploitatie had niet mogen opstarten zonder dat de best beschikbare

technieken waren toegepast ter bescherming van mens en leefmilieu, en zonder dat alle nodige maatregelen waren getroffen om de buurt niet te hinderen door geur”.

Het gaat om verscheidene vaststellingen van politie en inspectie, alsook diverse klachten van omwonenden. Zo stelde de lokale politie op 26 maart 2012 ter plaatse een doordringende zure geur vast, waarbij de wind uit de richting van het bedrijf kwam. Op 10 september 2012 stelden zij er de geur van afvalstoffen vast net als op 17 december 2012. Op 27 september 2012 nemen zij ernstige geurhinder waar. Op 22 december 2012 omschreven zij de geur als indringend en onaangenaam en tijds stelden zij een lichte ammoniakgeur vast. Op 5 juni 2014 merkte de lokale politie een indringende mestgeur en een chemische geur op. Op 27 juni 2014 werd opnieuw een indringende onaangename zure geur vastgesteld, net als op 13 augustus 2014 en 18 juli 2015. Op 17 september 2015, 20 november 2015, 5 april 2016 en 6 april 2016 was er opnieuw sprake van geurhinder.

Ook de inspectie stelde sedert 2011 meerdere keren vast dat er sprake was van geurhinder (o.a. de geur van waterstofsulfide, hinderlijke gemengde geur uit de droging van digestaat en een afvalgeur) (zie o.a. OK 3 stuk 55; zie ook randnummers 5, 6 en 8 van het voormelde feitenoverzicht van de eerste rechter).

Omwille van de door de milieu-inspectie vastgestelde geurhinder werd ook een geurstudie opgelegd. De belangrijkste geurbron binnen het bedrijf werd gevormd door de luchtwasinstallatie. Daarnaast bestonden er ook diffuse geurbronnen als gevolg van opslag van mest, OBA en digestaat.

Ook deze opgelegde geurstudie van kwam tot de conclusie dat een belangrijke winst in geurreductie kon worden gerealiseerd door *good housekeeping*-maatregelen (maatregelen van goed beheer) toe te passen waarbij de geuremissie vanuit diffuse bronnen wordt teruggedrongen: *“Het op de juiste wijze exploiteren van installaties, het schoonhouden van terrein en installaties, het goed onderhouden van installaties en het optimaliseren van processen kan een grote positieve impact hebben op de geuremissies van een bedrijf. Deze maatregelen inzake good housekeeping zijn relatief eenvoudig en snel te implementeren tegen minimale kost. Ook wordt geadviseerd de luchtafzuiging van de opslagloods en de werking van de bestaande luchtwasser te optimaliseren”.*

De grenswaarden voor ernstige hinder in landbouwgebied (en dus niet enkel in woongebied) werden duidelijk overschreden. Er werd dus in het verslag wel degelijk rekening gehouden met het agrarisch karakter van de omgeving. Van burgers die zich bewust vestigen in of grenzend aan een agrarisch gebied, mag inderdaad in beginsel verwacht worden dat zij er zich bewust van zijn dat landbouwbedrijven die thuishoren in agrarisch gebied een zekere mate van hinder kunnen veroorzaken. Deze, in beginsel verhoogde, tolerantiedrempel voor de buurtbewoners van een landbouwbedrijf in agrarisch gebied werd *in casu* door de beschreven abnormale hinder in de te last gelegde periode echter overschreden.

Gelet op de diverse wederkerende vaststellingen van politie en inspectie staat vast dat er sprake is van abnormale geurhinder afkomstig van het bedrijf

Dat er geen wettelijk kader is op basis waarvan op objectieve wijze kan besloten worden dat er sprake is van een onaanvaardbare geurhinder zoals beklagden aanvoeren, doet hieraan niets af. De geur werd objectief waargenomen en is, gelet op de omschrijving ervan door de diverse verbalisanten en het onderzoeksverslag, ontegensprekelijk hinderlijk, zelfs in agrarisch gebied. Niets weerlegt de geloofwaardigheid en betrouwbaarheid van de hiervoor vermelde zintuiglijke waarnemingen van de bevoegde opsporingsambtenaren. De woordelijke omschrijvingen van deze opsporingsambtenaren illustreren op treffende wijze de hinder en laten toe te besluiten tot het bestaan van een onaanvaardbare geurhinder die het evenwicht overstijgt van de normale hinder die omwonenden van een agrarisch bedrijf in agrarische gebied geacht worden te verdragen.

Voor wat betreft telastlegging A.II.1 kan ook verwezen worden naar de vaststellingen van de inspectie dat de poort effectief open stond (o.a. onderkaft 8 stukken 123-125).

Op 24 maart 2016, om 06.45u stelden milieu-inspecteurs ter plaatse vast dat een poort van de loods waarin organisch biologische afvalstoffen werden opgeslagen en de voeding van de vergistingsinstallatie was opgesteld, gedeeltelijk geopend was zonder dat dit vereist was voor de doorgang van goederen of personen. Op 25 maart 2016, eveneens om 06.45u, stelden de inspecteurs opnieuw vast dat een poort van die loods 1 meter geopend was zonder dat dit nodig was.

verklaarde op 23 januari 2013 reeds dat de poort open bleef staan tijdens het laden en lossen van de vrachtwagens die de bunkers laadden met maïs of invoerstromen losten. Dit duurde telkens ruim een half uur. Volgens haar gebeurde dit omdat de vrachtwagenchauffeurs liever hadden dat de poort open bleef. De reden daartoe kende ze niet. Het laden en lossen gebeurde van maandag tot en met zaterdag op verschillende tijdstippen van de dag tussen 07.00 uur en 19.00 uur (onderkaft 3 stuk 14). De beklagden werden dus jaren voordien reeds op hun verplichtingen gewezen.

Dat geen foto van de openstaande poort aan het proces-verbaal werd gevoegd doet niets af aan de vaststellingen van de toezichthouder, noch maakt dit deze minder betrouwbaar.

Dat een opening van de poort van 20 centimeter respectief 1 meter geen impact had op de geur in de omgeving omdat de lucht in de loods afgezogen wordt naar de luchtbehandelingsinstallatie, doet bovendien aan de inbreuk niets af, gezien telastlegging A.II.1 een inbreuk betreft op de bijzondere voorwaarde 3, §3, 28a van de milieuvergunning en deze niet als bijkomende vereiste stelt dat er zich door het laten openstaan van de poort ook effectief geurhinder voordoet.

Op 20 juni 2014 stelde de milieu-inspectie tijdens een inspectie vast dat er in het bedrijf geen voorziening was om de emissies van het luchtwassysteem op een veilige manier te kunnen meten (onderkaft 6). Op 12 maart 2015 bevestigde dat dat nog

steeds niet het geval was. Deze vaststelling gebeurde jaren na de start van de exploitatie, daar waar de bijzondere voorwaarde 3 §3 28c van de milieuvergunning eiste dat er jaarlijks minstens één emissiemeting diende te gebeuren.

Beklaagden beroepen zich op overmacht ingevolge de contractuele problemen met de aannemer van installatie, Deze staakte begin 2010 de bouw, waarbij de installatie pas op 26 februari 2010 werd vrijgegeven en zijzelf instonden voor de verdere afwerking. Begin 2012 hebben zij de luchtwasinstallatie voltooid en in gebruik genomen. Zij stellen dat de overmacht “onweerstaanbaar” was ingevolge de financiële investeringslast en zij niet anders konden dan verder exploiteren, dat hun wil volledig uitgeschakeld was en dat deze niet aan hunzelf te wijten was. Minstens is er volgens hen sprake van noodtoestand, gelet op de financiële investeringslast en de wanprestaties van waardoor zij niet anders konden dan verder exploiteren.

Allereerst dient hierbij opgemerkt te worden dat de beklagden reeds aan het exploiteren waren zonder dat aan alle voorwaarden van de vergunning en de milieuwetgeving voldaan was. De beklagden dienden eerst de luchtwasinstallatie te voltooien alvorens reeds met de vergisting te starten. Zoals de beklagden zelf aangeven kozen zij ervoor om inkomsten te genereren in plaats van eerst alle nodige maatregelen te nemen en het milieu te vrijwaren. Zo verklaarden ze beiden op 19 maart 2012: “Wij konden ons toen ook niet veroorloven om met deze productie ook te stoppen, gezien wij dan ook in faling zouden gegaan zijn wanneer het ontbreken van ons inkomen daardoor zou gestopt zijn.” en verder: “Het ontbreken van de omheining rond de lagune was voor de vaststellingen voor ons geen prioriteit”.

Bovendien was de oorzaak niet alleen te vinden in het niet tijdig investeren in schade beperkende maatregelen, maar kon veel hinder vermeden worden door de vereisten inzake een “good housekeeping” na te leven, zoals blijkt uit het onderzoeksrapport.

De problemen met de aannemer maken derhalve geen overmacht uit, noch is er sprake van enige noodtoestand, gezien beklagden er zelf voor opteerden om eerst te exploiteren en pas na jaren en diverse aanmaningen milieutechnische maatregelen te nemen. De problematiek sleepte jaren aan. Maatregelen werden weliswaar genomen en de luchtwasinstallatie werd aangepast, maar laattijdig.

De inspanningen en maatregelen waarnaar de beklagden uitvoerig en bij herhaling verwijzen in hun schriftelijke conclusies waren onvoldoende. Bij de vaststelling van abnormale hinder moet deze binnen een zeer korte termijn worden stopgezet. Economische motieven mogen hierin niet meespelen.

Terzake geldt immers ook dat bij het verlenen van de (toenmalige) milieuvergunning de vergunningverlenende overheid al rekening hield met alle omstandigheden, dus ook de economische motieven en mogelijkheden, zodat de beklagden hierover niet eigenmachtig nog eens mochten beslissen bij de bedrijfsactiviteit die aan de voorwaarden van deze vergunning moest beantwoorden.

De telastleggingen A.I.1.a), A.I.2., A.I.3., A.II.1 en A.II.2 blijven voor het hof bewezen.

11.

De telastleggingen A.I.1.B) en A.I.6. hebben betrekking op de niet-naleving van de milieuzorgplicht en de problematiek van de geluidshinder.

Opnieuw kan verwezen worden naar de terechte overwegingen van de eerste rechter: *“De geluidsmetingen door de milieu-inspectie toonden aan dat er zelfs ’s nachts een ernstige overschrijding van de normen was. De kwaliteit van het leefmilieu en het genot van de woning van omwonenden werden ernstig in gedrang gebracht of aangetast door het bedrijfsgeluid van de inrichting.*

Voorname-lijk de drooginstallatie veroorzaakte de geluidshinder. Maar voor deze bedrijfsbron ontbrak een BBT-onderzoek naar alle mogelijke behandelingsmethodes en bronbeperkende maatregelen. Het was de taak van de beklagden een erkend geluidsdeskundige dergelijk onderzoek te laten uitvoeren.

Het voorkomingsbeginsel tegen geluidshinder volgens de algemene milieuvoorwaarden van VLAREM II, (artikelen 4.1.2.1. en 4.1.3.2.) en het beheersingsbeginsel (artikel 4.5.1.1.) werden niet nageleefd. Niet alle mogelijke behandelingsmethodes en bronbeperkende maatregelen tegen geluidshinder werden onderzocht en genomen volgens toepassing van het beginsel van de best beschikbare technieken (BBT).”

Waar de beklagden er opnieuw op wijzen dat de problematiek na zeven maanden werd opgelost, wijst het hof er niet alleen op dat zeven maanden een aanzienlijke periode is, maar bovendien dat ook hier de beklagden eerst maatregelen hadden moeten nemen alvorens te exploiteren.

Een BBT-onderzoek door een erkend geluidsdeskundige werd niet uitgevoerd en op 10 maart 2015 werd de norm overschreden zoals blijkt uit de objectieve meting (onderkapt 10 stuk 7). Het wisselend werkingspatroon van de drooginstallatie van digestaat bleek bepalend voor de geluidsimpact en -hinder.

Anders dan de beklagden voorhouden, werd in de bedrijfsvoering in de te last gelegde periode tekortgeschoten aan de milieuzorgplicht. De voorgehouden bereidheid tot overleg en het ondervangen van de hinder, doet geen afbreuk aan de concrete vaststelling dat zich abnormale hinder voordeed in de periode van de telastlegging en dat niet de nodige maatregelen werden genomen om hieraan op korte termijn een einde te stellen.

De telastleggingen A.I.1.B) en A.I.6. blijven bewezen.

12.

De telastleggingen A.I.4, A.I.5, A.I.6, B.1, B.2, B.3, C.1 en C.2 hebben betrekking op de verontreiniging van het oppervlakte- en grondwater.

Het hof verwijst naar de diverse vaststellingen van de verbalisanten in het dossier (onderkaften 2, 3, 5, 7, 9 en 10). Zo maakte de milieu-inspecteur op 5 juli 2013 foto-opnames van vóór en voorbij de gracht (onderkافت 3, stukken 9-10) waarop duidelijk te zien is hoe de waterloop met helder water en plantengroei plots veranderde in een waterloop met vervuild zwart water.

erkende in zijn verhoor van 9 juli 2013 de feiten: "Ik geef toe dat er zwart slib uit de sloot werd opgeschept. Wij hebben duidelijk kunnen zien dat het zwarte slib afkomstig was van mijn bedrijf, zijnde het slib dat met het hemelwater afkomstig van op de erfverharding mee gespoeld wordt en geloosd wordt in de sloot.

U vraagt mij of er zich recent calamiteiten hebben voorgedaan. Ik kan u daar met zekerheid negatief op antwoorden. De enige uitleg die ik kan geven is dat dit organisch materiaal en slib betreft, zijnde resten die achtergelaten zijn op het erf, afkomstig van het vuil tussen de banden van de op- en afrijdende vrachtwagens welke organische stoffen aanvoeren".

Op 22 december 2014 stelden milieu-inspecteurs echter vast dat het bedrijf nog steeds geen structurele maatregelen had genomen en een ernstige verontreiniging veroorzaakte van de gracht die uiteindelijk in uitmondt. Een dikke laag smurrie dreef op de gracht. Ook daarvan werden foto's genomen (onderkافت 3, stukken 53-54).

Bijgevolg gaat het niet om calamiteiten of een geval van overmacht of noodtoestand.

Ook hier is er daarentegen sprake van een gebrek aan "good housekeeping". Zo stelde de milieu-inspectie vast dat de silo's onvoldoende afgedekt waren om uitloging te voorkomen. Op de bodemplaat van de silo stonden grote hoeveelheden verontreinigd water, silosappen en mestsappen. Blijkbaar werkte het drainagesysteem onvoldoende waardoor de sappen niet werden afgevoerd naar een opvangput en van daaruit naar de vergisters. De milieu-inspectie trof in de bodemplaat aan de linkerzijkant van de sleufsilos twee afvoerputjes die verstopt waren en geen sappen meer afvoerden. Dit is het gevolg van een gebrek aan het schoonhouden en goed onderhouden van terrein en installaties, zoals ook werd aangekaart in het verslag van

De eerste rechter merkte terecht het volgende op: "Ook de verontreiniging van oppervlakte- en grondwater gebeurde herhaaldelijk en langdurig. Het bedrijf beschikte over een milieuvergunning voor het lozen van bedrijfsafvalwater afkomstig van het wassen van voertuigen in oppervlaktewater en het lozen van bedrijfsafvalwater afkomstig van de vergistingsinstallatie via een afvalwaterzuiveringsinstallatie (bestaande uit een biologische met nageschakelde ultrafiltratie en omgekeerde osmose) in oppervlaktewater.

Maar deze zuivering gebeurde niet. Het bedrijf had geen milieuvergunning voor het lozen van bedrijfsafvalwater, meer bepaald het lozen van verontreinigd hemelwater in oppervlaktewater.

Het bedrijf voorkwam de verontreiniging van het hemelwater niet. Opslagsilos werden niet afgedekt. Er was ook geen opvangsysteem dat functioneerde. Het hemelwater van het

terrein was verontreinigd en moest dus als afvalwater worden opgevangen en behandeld. Maar dat gebeurde niet. Het werd rechtstreeks geloosd in het oppervlaktewater.

Uit de foto's van de verbalisanten blijkt dat de lozing van de silosappen zo omvangrijk was dat de verklaring van de derde beklagde dat hij die niet had opgemerkt ongeloofwaardig is. De controleurs stelden vast dat de silo niet aangepast was voor de opslag van digestaat afkomstig van de biogasinstallatie. Dit was de oorzaak van het afvloeien van digestaatsap in de beek."

Voor wat betreft de telastleggingen A.1.4 en B.2 betwisten de beklagden de vaststellingen van het proces-verbaal van 8 mei 2015, minstens dient de incriminatieperiode volgens hen ingekort te worden, met name "van 2 juli 2013 tot en met 5 juli 2013".

Dat het proces-verbaal pas in mei 2015 werd opgesteld doet aan de rechtsgeldigheid van de vaststellingen niet af. Bovendien merkt het hof op dat het gaat over inspecties over een ruimere periode, met name: "in 2014 en in de maanden januari, februari en maart 2015", hetgeen de datum van de opmaak van het proces-verbaal verklaart (onderkaft 3 stuk 51 verso).

De door de beklagden ingeroepen "onregelmatigheden" van het proces-verbaal (randnummer 131 van de conclusies), weerleggen de door de inspectie ter plaatse gedane vaststellingen niet. Bovendien blijkt de verontreiniging ook uit de bij de processen-verbaal gevoegde foto's. De foto's zelf hoeven niet gedateerd te zijn, de datum blijkt telkens uit het proces-verbaal.

Voor wat betreft telastlegging C.2 voegt het hof, gelet op de gevoerde betwisting, hier nog aan toe dat bij bemesting de opgebrachte meststoffen niet mogen afspoelen, wat *in casu* wel het geval was. De kwestieuze verontreiniging was het gevolg van het afvloeien van de mest van het bemeste perceel waardoor er effluent over de straat en in de aanpalende grachten terecht kwam. Het afvloeien werd veroorzaakt doordat te grote hoeveelheden werden opgebracht. Vier dagen na de uitgevoerde bemesting was het effluent nog steeds zichtbaar waarneembaar in de nabijgelegen grachten. In tegenstelling tot hetgeen beklagden dus voorhouden, betreft het geen calamiteit. Dit blijkt ook uit de telefonische contactneming met de , die de mest uitvoerde. De dochter maakte geen melding van enige calamiteit, en stelde zelf dat tijdens het uitvoeren zelf er geen effluent van het perceel liep (onderkaft 10 stuk 4).

De mest was afkomstig van het bedrijf . De mest werd in opdracht van beklagden uitgevoerd.

De telastleggingen A.1.4, A.1.5, A.1.6, B.1, B.2, B.3, C.1 en C.2 blijven bewezen.

13.

De beklaagden betwisten dat de feiten wetens en willens werden gepleegd. Evenmin is er volgens hen sprake van een gebrek aan voorzorg. Zij hebben naar eigen zeggen voldaan aan hun inspanningsverbintenis.

Gelet op de tientallen vaststellingen van de milieu-inspecteurs en van de lokale politie, de talrijke klachten, en dit gedurende een continue periode over meerdere jaren, tonen aan dat de feiten wetens en willens gepleegd werden.

Anders dan de beklaagden aanvoeren, is het onderscheid tussen een resultaatsverbintenis en een inspanningsverbintenis voor de diverse verplichtingen niet relevant. De afweging van een resultaatsverbintenis tegenover een inspanningsverbintenis is niet de taak van de strafrechter die een strafbare handeling beoordeelt aan de hand van de constitatieve bestanddelen van het te last gelegde misdrijf. Bij de vaststelling in casu dat bij de uitbating van de inrichting abnormale hinder in de vorm van geur- en geluidshinder werd veroorzaakt en dat bij de exploitatie te kort werd geschoten om de nodige maatregelen te nemen om aan deze abnormale hinder een einde te stellen moet niet nagegaan worden of op de beklaagden ter zake een inspannings- dan wel resultaatsverbintenis (wat aan het strafrecht niet-eigen begrippen zijn) rustte.

De talrijke vaststellingen over de jaren heen, alsook de aard van de inbreuken, de resultaten van het onderzoek door en de verklaringen van de beklaagden tijdens het vooronderzoek tonen aan dat het niet ging om “calamiteiten” zoals de beklaagden voorhouden in conclusies, maar om een bewuste politiek om voorrang te geven aan de verdere exploitatie in strijd met de milieuvoorschriften. De beklaagden verklaarden bij een aantal vaststellingen dat er zich trouwens geen “calamiteiten” hadden voorgedaan. Desondanks werden herhaaldelijk positieve vaststellingen verricht.

Het is niet omdat de beklaagden de gevolgen (voor het milieu) op zich niet gewild hebben dat ze niet wetens en willens de voormelde inbreuken hebben gepleegd.

Hoewel *in casu* niet is aangetoond dat een faillissement zich had voorgedaan indien de beklaagden de vereiste milieumaatregelen hadden genomen, maakt het afwenden van een faillissement door het uitstellen van investeringen (ten bate van het milieu) wel degelijk een economisch voordeel uit. Zoals uit hun verklaringen blijkt, waren de beklaagden zich daar terdege van bewust en hebben zij wetens en willens de feiten gepleegd.

De situatie verslechterde zelfs in een aantal gevallen. Zo noteerde de milieu-inspectie omtrent de omvang van de watervervuiling op 5 juli 2013: “*Het betrof een verontreiniging via hetzelfde grachtenstelsel als dat waarvan in 2011 reeds een verontreiniging werd vastgesteld. De verontreiniging was nu echter groter dan in 2011.*”

Ze beslisten wetens en willens om te bezuinigen op de maatregelen ter bescherming van het milieu. Ondanks herhaalde aanmaningen bleven de inbreuken zich herhalen.

14.

Dit alles geldt ook voor de

De feiten werden wetens en willens door de zaakvoerders gepleegd. en
hadden terzake beslissingsbevoegdheid.

De vennootschap heeft als maatschappelijk doel de exploitatie van de biovergistingsinstallatie. Gelet op de aard van voormelde inbreuken die tot de kern van de exploitatie van dit type bedrijf behoren, is er sprake van een intrinsiek verband met de verwezenlijking van het doel en de waarneming van de belangen van de vennootschap. Door noodzakelijke investeringen ter bescherming van het milieu uit te stellen, genoot de vennootschap een financieel voordeel.

15.

De voor de beklaagde bewezen feiten van de telastleggingen A.I.1.a); A.I.1.b); A.I.2; A.I.3; A.I.4; A.I.5; A.I.6; A.II.1; A.II.2; B.1; B.2; B.3; C.1 en C.2 pleegde hij met eenzelfde misdadig opzet: het hof legt overeenkomstig artikel 65, eerste lid, Strafwetboek voor deze feiten samen een straf op.

De voor de beklaagde bewezen feiten van de telastleggingen A.I.1.a); A.I.1.b); A.I.2; A.I.3; A.I.4; A.I.5; A.I.6; A.II.1; A.II.2; B.1; B.2; B.3; C.1 en C.2 pleegde zij met eenzelfde misdadig opzet: het hof legt overeenkomstig artikel 65, eerste lid, Strafwetboek voor deze feiten samen een straf op.

De voor de beklaagde bewezen feiten van de telastleggingen A.I.1.a); A.I.1.b); A.I.2; A.I.3; A.I.4; A.I.5; A.I.6; A.II.1; A.II.2; B.1; B.2; B.3; C.1 en C.2 pleegde zij met eenzelfde misdadig opzet: het hof legt overeenkomstig artikel 65, eerste lid, Strafwetboek voor deze feiten samen een straf op.

De feiten zijn overeenkomstig artikel 16.6.2. §1 lid 1 Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid strafbaar.

16.

De beklaagden exploiteerden in strijd met de milieuwetgeving en de toegekende milieuvergunning. De bedrijfsvoering gebeurde op een milieu-hygiënisch onverantwoorde wijze, door een structureel tekort aan aandacht voor het leefmilieu. De leefbaarheid van de omgeving werd zeer sterk belast en aangetast, en dit zowel door geluid- als geurhinder en door lozen van verontreinigd afvalwater.

Door de misdrijven veroorzaakten de beklaagden reële milieuschade, zowel op het vlak van geur- en lawaaihinder, als op het vlak van waterverontreiniging.

Door het lozen van dierlijke mest in de gracht kwamen nutriënten als stikstof en fosfaten in het oppervlaktewater terecht. Dit had een nefaste invloed op de waterkwaliteit en

bemoelijkte de verwezenlijking van de Nitraatrichtlijn. Deze richtlijn heeft als doel de waterverontreiniging veroorzaakt of teweeggebracht door nitraten uit agrarische bronnen te verminderen, en verdere verontreiniging ervan te voorkomen.

Door de lozing werd ook de rivier ernstig verontreinigd. ligt in het oppervlaktewaterwingebied van het waterproductiecentrum van Noodzakelijke maatregelen en investeringen werden pas na aanmaningen en aanzienlijke tijd genomen.

17.

is thans 51 jaar en heeft één strafrechtelijke voorgaande wegens een dodelijk verkeersongeval.

is thans 47 jaar en heeft een blanco strafregister.

Beiden zijn nog steeds zaakvoerders van de en de

De heeft een blanco strafregister.

18.

De eerste rechter legde terecht aan de beklaagden een geldboete op gezien dit een adequate maatschappelijke reactie uitmaakt op deze ernstige feiten die pas laat geregulariseerd werden.

Indien de redelijke termijn in strafzaken niet zou zijn overschreden, zou het hof voor de beklaagden en elk een geldboete van 7.500 euro hebben opgelegd en voor de vennootschap een geldboete van 12.500 euro.

Als passend rechtsherstel zijn de door de eerste rechter respectief bepaalde geldboeten als reëel meetbare vermindering, niettegenstaande de vastgestelde overschrijding, nog steeds noodzakelijk als maatschappelijke vergelding.

Door telkens een gedeelte van de geldboete met uitstel toe te kennen, heeft de eerste rechter afdoende rekening gehouden met de blanco strafregisters en de door de verdediging opgeworpen omstandigheden, met name de financiële en bedrijfsomstandigheden ingevolge de problematiek met en de uiteindelijke regularisatie.

Meer mildheid betonen, zou de beklaagden onvoldoende confronteren met het onaanvaardbaar karakter van hun handelen en hen er niet toe aanzetten in de toekomst zich te onthouden van het plegen van dergelijke feiten. Het hof gaat dan ook niet in op de beklaagden in ondergeschikte orde gevraagde eenvoudige schuldigverklaring.

COVER 01-00001493406-0046-0049-01-02-1

De ten laste van beklaagden bewezen verklaarde feiten, zoals voormeld, zijn ook te zwaarwichtig om het verlenen van de gunst van de opschorting van de uitspraak van de veroordeling aan beklaagden te verantwoorden. Deze gunst zou onvoldoende bijdragen tot de bewustwording van beklaagden dat dergelijke feiten op generlei wijze kunnen getolereerd worden en onder geen beding voor herhaling vatbaar zijn. Bovendien is niet aangetoond dat een veroordeling, zoals hierna bepaald, de reclasering van beklaagden buiten proportie in het gedrang zou brengen. Om dezelfde redenen wordt evenmin een groter gedeelte van de opgelegde geldboete met de gunst van het uitstel verleend.

Ook de door de eerste rechter opgelegde vervangende gevangenisstraffen ten aanzien van de beklaagden en moeten worden bevestigd, daar deze naar het oordeel van het hof noodzakelijk zijn om in een voldoende effectieve vervangende straf te voorzien mocht de geldboete door hen niet worden betaald.

19.

De beklaagden vragen de bevestiging van het beroepen vonnis wat betreft het niet opleggen van de herstelmaatregel van artikel 16.6.6 Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid.

Ook het openbaar ministerie drong niet aan op de herstelmaatregel, gezien er zich sedert de feiten die het voorwerp uitmaken van huidige zaak, geen nieuwe inbreuken meer zouden hebben voorgedaan.

Gezien er zich tot op heden geen nieuwe klachten of vaststellingen voordeden, is er ook in graad van beroep geen reden om thans de herstelmaatregel op te leggen.

20.

De beklaagden zijn hoofdelijk gehouden tot de kosten, gevallen in de beide aanleggen aan de zijde van het openbaar ministerie zoals hierna bepaald.

21.

De beklaagden dienen ook, als veroordeelden tot een correctionele hoofdstraf, elk te worden verplicht tot het betalen van de bijdrage van 25 euro tot financiering van het bijzonder Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders (art. 29 van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen). Deze bijdrage, die een eigen aard heeft en geen straf inhoudt, dient thans vermeerderd te worden met 70 opdecimen tot telkens 200 euro, en dit ongeacht de datum van de bewezen verklaarde feiten.

22.

Tevens is de beklagde gehouden tot de vaste vergoeding voor de kostprijs van het verloop der strafprocedure, die thans, na indexatie, 54,76 euro bedraagt (zie art. 91 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken ("Tarief Strafzaken"), zoals gewijzigd door art. 1 van het

koninklijk besluit van 13 november 2012, BS 29 november 2012; omzendbrief 131/6 van 24 juni 2019, BS 15 juli 2019).

Gelet op het hoger beroep van het openbaar ministerie past het hof het vonnis a quo aan wat deze vergoeding betreft.

23.

Met toepassing van artikel 4, § 3 en artikel 5, § 1 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, in werking getreden op 1 mei 2017 ingevolge artikel 6 van het koninklijk besluit van 26 april 2017 tot uitvoering van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, moeten de beklaagden tenslotte ook nog worden veroordeeld tot het betalen van een bijdrage van elk 20 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.

OP DEZE GRONDEN

Het hof,

rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op de artikelen, met inbegrip van de bepalingen vermeld in de bewezen telastleggingen, en de artikelen:

- 211 Wetboek van Strafvordering
- 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

verklaart de beroepen ontvankelijk en er ten gronde over beslissend:

bevestigt het bestreden vonnis in de mate dat het bestreden is in al zijn beslissingen, met dien verstande en met die wijziging dat de beklaagden

en elk veroordeeld worden tot betaling van een bedrag van 54,76 euro te betalen als vergoeding voor de kostprijs van het verloop van de strafprocedure;

veroordeelt de beklaagden en hoofdelijk tot betaling van de kosten van de strafvordering, voor het openbaar ministerie begroot op 42,69 euro in eerste aanleg en 297,16 euro in beroep;

Kosten eerste aanleg: € 42,69
Kosten eerste aanleg t.l.v. Staat: € 14,23

Kosten beroep:

Afschrift vonnis: € 156,00
Afschriften akten HB: € 9,00
Opstelrecht HB bekl.: € 70,00
Dagv. 1^e bekl.: € 25,91
Dagv. 2^e en 3^e bekl.: € 26,52

€ 287,16

+ 10 %: € 28,72

Totaal: € 297,16

Dit arrest is gewezen te Gent door het hof van beroep, tiende correctionele kamer, samengesteld uit raadsheer _____ als waarnemend kamervoorzitter, raadsheren _____ en _____ en in openbare rechtszitting van **18 oktober 2019** uitgesproken door raadsheer – wnd. kamervoorzitter _____ in aanwezigheid van advocaat-generaal, met bijstand van griffier _____

